

Advies nr. 52/2018 van 22 juni 2018

Betreft: Analyse van de opvolging van het advies 33/2018 van 11 april 2018 van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en van het wetsontwerp betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens, neergelegd bij de Kamer van Volksvertegenwoordigers op 11 juni 2018 (CO-A-2018-049)

De Gegevensbeschermingsautoriteit;

Gelet op de wet *van 3 december 2017 tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, inzonderheid op artikel 23 en 26;

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming) (hierna AVG)

Gelet op artikel 2016 en 27 van Richtlijn (EU) 2016/680 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door bevoegde autoriteiten met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen, en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Kaderbesluit 2008/977/JBZ van de Raad

Gelet op advies 33/2018 van 11 april 2018 van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer over het wetsontwerp betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens;

Gelet op het verslag van de Voorzitter;

Gelet op de aanvraag van de Voorzitter van de Commissie Justitie van de Kamer van Volksvertegenwoordigers van 12 juni 2018;

Brengt op 22 juni 2018 het volgend advies uit:

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	4
I. VOORAFGAANDE TITEL	9
II. TITEL 1: DE BESCHERMING VAN NATUURLIJKE PERSONEN MET BETREKKING TOT DE VERWERKING VAN PERSOONSgegevens	11
2.1. Hoofdstuk I - Algemene bepalingen	11
2.2. Hoofdstuk II – Beginselen van verwerking	11
2.3. Hoofdstuk III – Beperkingen op de rechten van de betrokkene.....	14
2.4. Hoofdstuk IV – Verwerkingsverantwoordelijke en verwerker	16
2.5 Hoofdstuk V – Verwerking voor journalistieke doeleinden en ten behoeve van academische, artistieke of literaire uitdrukkingsvormen.....	20
III. TITEL 2 : Richtlijn Politie & Justitie & TITEL 3: Gegevensverwerking door de Staatsveiligheid en door Veiligheidsoverheden (ondertitels 1-4)	25
ONDERTITEL 5. DE BESCHERMING VAN NATUURLIJKE PERSONEN MET BETREKKING TOT BEPAALDE VERWERKINGEN VAN PERSOONSgegevens DOOR DE PASSAGIERSINFORMATIE-EENHEID (Titel III)	27
IV. TITEL 4: VERWERKING MET HET OOG OP ARCHIVERING IN HET ALGEMEEN BELANG, WETENSCHAPPELIJK OF HISTORISCH ONDERZOEK OF STATISTISCHE DOELEINDEN	28
V. TITEL 5 : RECHTSMIDDELEN EN VERTEGENWOORDIGING VAN DE BETROKKENEN	32
VI. TITEL 6 : SANCTIES.....	34
VII. TITEL 7 : HET CONTROLEORGAAN OP DE POLITIONELE INFORMATIE en andere artikelen : De oprichting van drie bijkomende federale DPA's.....	36

INLEIDING

1. Op 11 april 2018 bracht de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer (CBPL) advies 33/2018 uit over het voorontwerp van wet betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens
2. Sindsdien heeft de Raad van State (RvS) eveneens op 18 april 2018 een advies uitgebracht over hetzelfde voorontwerp.
3. De tekst van het voorontwerp werd vervolgens geamendeerd en in tweede lezing goedgekeurd door de Ministerraad van 25 mei 2018. Een wetsontwerp werd op 11 juni laatstleden neergelegd bij de Kamer van volksvertegenwoordigers.

BEDOELING VAN DIT ADVIES

4. Het advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit (GBA), rechtsopvolger van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer in toepassing van de wet van 3 december 2017 tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit, heeft betrekking op deze laatste tekst.
5. **Onderhavig advies is een opvolgingsadvies. Het analyseert de wijze waarop al dan niet rekening werd gehouden met de opmerkingen die door de CBPL geformuleerd werden in haar reeds vermeld advies 33/2018.**
6. Zoals in het advies 33/2018, wordt elke Titel in voorkomend geval opeenvolgend becommentarieerd.
7. Enkel een volledige lezing van onderhavig advies laat toe een precies beeld te verkrijgen van de wijzigingen die nog dienen te worden aangebracht en de problematische punten die naar de mening van de GBA nog blijven bestaan.
8. De GBA vermeldt hierna een niet-exhaustieve lijst en verwijst voor verdere details en nuances naar de vermelde paragrafen.

ALGEMEEN OVERZICHT VAN HET ADVIES

- ✓ Betreffende de inleidende titel
9. De GBA merkt op dat geen enkel gevolg werd verleend aan haar vraag om schrapping van de woorden "vrije verkeer van persoonsgegevens" in artikel 3. De betekenis van deze woorden

in de schoot van eenzelfde staat werd evenmin opgehelderd en blijft vragen oproepen. Bijgevolg is de GBA van mening dat dit artikel 3 dient geschrapt te worden (punten 29-30).

10. Betreffende artikel 4 merkt de GBA op dat de wijzigingen die werden aangebracht in een poging om de potentiële problemen inzake conflict tussen wetten op te lossen? niet van aard zijn om de moeilijkheden weg te werken die door de CBPL werden aangehaald in haar advies 33/2018. De GBA herhaalt dan ook haar suggestie in dit advies (punten 31- 35).

✓ Betreffende Titel 1

11. De GBA stelt vast dat met haar vraag met betrekking tot artikel 7 van het voorontwerp van wet (en van het wetsontwerp) rekening werd gehouden (punt 37).
12. Betreffende de verwerkingen van bijzondere categorieën gegevens, bestempeld als noodzakelijk voor belangrijke redenen van algemeen belang, werden de opmerkingen van zowel de CBPL als van de Raad van State slechts ten dele gevolgd. De GBA dringt aan op het feit dat de uitvoering van artikel 9.2 van de AVG de goedkeuring vergt van een autonome wettelijke bepaling die het noodzakelijke karakter voor redenen van algemeen belang vaststelt maar eveneens het proportioneel karakter ervan waarborgt en voorziet in passende waarborgen (punten 39-39).
13. De GBA formuleert eveneens een nieuwe opmerking betreffende het geamendeerde artikel 10 (punten 47-48).
14. Betreffende de bepalingen ter uitvoering van artikel 23 van de AVG, merkt de GBA op dat met een aantal opmerkingen van de CBPL rekening werden gehouden. Zij merkt niettemin op dat verschillende punten zouden moeten worden verbeterd, met name wat de kwaliteit van de wet betreft die alle elementen moet bevatten die opgelijst zijn in artikel 23.2 van de AVG alsook hier en daar een aanpassing van de memorie van toelichting, in lijn met de tekst van het wetsontwerp (punten 49-52).
15. Een belangrijke opmerking wordt overigens gemaakt in punt 53 dat handelt over de samenwerking van de GBA, het Comité I en het COC. Op dit niveau dringt een opheldering zich op.
16. Het uitzonderingsstelsel waarin wordt voorzien in artikel 12 van het wetsontwerp is overigens onaanvaardbaar.

17. De GBA stemt niet in met de uitsluiting, zonder rechtvaardiging, van de gegevensdoorgiften in de schoot van de politie uit het systeem van verplichte protocolakkoorden, van toepassing op gegevensdoorgiften uitgevoerd door de federale openbare overheid. Aangezien dit niet werd bepaald zou moeten worden voorzien in een mechanisme van afwisselende accountability (punten 57-58).
18. Betreffende de omkadering van de door de federale openbare overheid uitgevoerde gegevensdoorgiften aan de hand van verplichte voorafgaande protocolakkoorden, merkt de GBA op dat vermits het onderwerp van het protocol facultatief blijft, de verplichting van het protocol zelf ondoeltreffend wordt. Er zou overigens moeten worden voorzien in een publicatie in het Belgisch Staatsblad (punten 59-66).
19. Betreffende de verwerkingen voor journalistieke doeleinden (Hoofdstuk V), blijven verschillende opmerkingen gelden:
- Het begrip verwerking van persoonsgegevens voor journalistieke doeleinden is problematisch aangezien het elke verwijzing schrappt naar het algemeen nut (punt 70) en niet refereert naar het begrip persoonsgegevens (punt 71).
  - Betreffende de afwijkingen op de rechten van de betrokkenen - punt dat reeds hevige kritiek kreeg in het vorig advies van de CBPL, merkt de GBA op dat de regering de afwijkingen op deze rechten heeft uitgebreid ten opzichte van de tekst van het voorontwerp. Deze positionering van de auteur van het wetsontwerp moet worden verantwoord in het licht van de noodzakelijke afweging tussen twee fundamentele rechten, zijnde het recht op bescherming van persoonsgegevens en het recht op vrije informatie. De GBA kan geen verzwakking van het actuele beschermingsniveau aanvaarden (punten 72-81).
  - Betreffende de uitzonderingen op de verplichtingen die door de AVG worden opgelegd aan de verwerkingsverantwoordelijken en verwerkers, volgt de tekst noch het advies van de CBPL, noch dit van de Raad van State die aanbeveelt om de afwijkingen te beperken tot hetgeen strikt noodzakelijk is voor de afweging tussen de twee fundamentele rechten. Wat betreft de uitzondering van samenwerking met de GBA en de beperking van de bevoegdheden van de GBA, deze zijn onaanvaardbaar in een democratische samenleving en vormen hier overigens ook een verzwakking van het actuele beschermingsniveau (punten 82-84).
- ✓ Titel II
20. Wat Titel II betreft merkt de GBA op dat de opmerkingen van de CBPL grotendeels werden gevolgd. De GBA formuleert niettemin een aantal bedenkingen met betrekking tot het

toepassingsgebied van de Richtlijn met de geest waarvan niet steeds rekening wordt gehouden (punten 85-89).

21. Wat de verwerkingen betreft van persoonsgegevens door de Passagiersinformatie-eenheid, is de GBA van mening dat de thans voorziene omkadering van aard is om de uitoefening van het recht op toegang en de daaruit voortvloeiende rechten op verbetering en wissing door de betrokkenen, te belemmeren (punten 90-93).

✓ Titel IV (punten 66-93)

22. Het advies 33/2018 van de CBPL was zeer kritisch over Titel IV gewijd aan gegevensverwerkingen met het oog op archivering in het algemeen belang, wetenschappelijk of historisch onderzoek of statistische doeleinden. De GBA stelt vast dat de verschillende hoofdstukken en afdelingen van deze Titel vaak diepgaand werden herwerkt.

23. Niettemin treedt de GBA de aangebrachte wijzigingen in vele opzichten niet bij en verwijst zij naar de opmerkingen die door de CBPL werden geformuleerd in haar advies 33/2018. Zoals voor de andere titels, en zoals reeds vermeld, zal slechts een volledige lezing van onderhavig advies de auteur van het wetsontwerp toelaten met de opmerkingen en bekommernissen van de GBA rekening te houden.

✓ Titel V

24. Met betrekking tot Titel 5 legt de GBA de vinger op twee belangrijke lacunes, ook in dit geval verbonden aan de uitoefening van hun rechten door betrokkenen aangezien Titel V gewijd is aan de beroepsmogelijkheden en de vertegenwoordiging van betrokkenen. Deze lacunes bestaan enerzijds uit het ontbreken van beroepsmogelijkheid in geval van « *dreiging van ernstige inbreuk* » (punten 122-125) en gebrek aan uitvoering van artikel 80.2. van de AVG en dit niettegenstaande de reeds voorheen door de CBPL geformuleerde opmerkingen, overgenomen door de Raad van State die er nog een argument aan toevoegt, afkomstig uit het verbreken van de gelijkheid (punten 126-129).

✓ Titel VI (131-140)

25. In het algemeen is de Gegevensbeschermingsautoriteit geen voorstander van de uitsluiting van de openbare sector van de administratieve geldboeten. Dit gebrek aan boete voor de overheidssector is strijdig met het gelijkheidsbeginsel en is van aard afbreuk te doen aan de doeltreffendheid van het optreden van de toezichthoudende autoriteit. De Gegevensbeschermingsautoriteit neemt akte van de in de memorie van toelichting ontwikkelde argumentatie en van de keuze die werd gemaakt door de auteur van het ontwerp.

In het algemeen moeten de bedragen van de strafrechtelijke geldboeten voldoende ontradend werken.

✓ Titel VII (punten 141-145)

26. De GBA stelt vast dat in het wetsontwerp drie nieuwe DPA's worden opgericht, met name het C.O.C., het Comité I en het Comité P. In totaal zal de federale wetgever dus vier DPA's creëren (naast een apart toezichtsorgaan voor de gerechten). De Commissie nam in haar advies nr. 33/2018 reeds akte van deze beleidskeuze, die op zich strookt met het principe dat er in een lidstaat meerdere DPA's kunnen aangeduid worden (Cf art. 51.1, AVG en art. 41.1, Richtlijn). De Commissie ging toen tegelijk na in welke mate de concretisering van deze politieke keuze in de tekst van het Ontwerp leidde tot een duidelijke bevoegdheidsverdeling tussen de DPA's en of deze aanpak strookt met alle regels die in de AVG en in de Richtlijn aan DPA's worden opgelegd.
27. Aan een aantal belangrijke opmerkingen van de Commissie is passend gevolg verleend in het wetsontwerp. Andere suggesties van de Commissie, zoals over de bevoegdheden en de samenstelling en het C.O.C., werden niet weerhouden. De GBA betreurt dat voor een belangrijk praktisch aandachtspunt, met name de veelheid aan federale DPA's en de hieruit voortvloeiende complexe, mogelijks inefficiënte, bevoegdheidsverdeling, geen echte oplossing wordt geboden in het wetsontwerp.
28. Hoewel deze regeling niet in strijd is met de AVG, noch met de richtlijn politie/justitie en het hier in essentie om een beleidskeuze gaat, is de GBA bezorgd dat deze keuze – ondanks de samenwerkingsverplichtingen tussen de vier DPA's en het "één-loket-mechanisme" dat in het wetsontwerp¹ voorzien is – in de praktijk zal leiden tot bevoegdheidsdiscussies, versplintering van expertise, ingewikkelde dossierbehandeling en divergenties in de dataproductie-rechtspraak. De GBA wijst daarom op het alternatief dat door de Commissie werd voorgesteld: het aantal federale DPA's reduceren tot maximaal twee in plaats van vier.

*

---

¹ Artikel 274 van het wetsontwerp.

I. VOORAFGAANDE TITEL

Artikel 3 (nummering ongewijzigd)

29. Het 'vrij verkeer van persoonsgegevens' werd niet geschrapt (cf. randnummer 65-75 van advies nr. 33/2018).
30. De draagwijdte van de 'vrij verkeer' bepaling in de AVG en in het Verdrag 108 +² is duidelijk: door de gelijkwaardigheid van het gegevensbeschermingsrecht in de verschillende landen, is er geen reden voor verwerkingsverantwoordelijken om uitwisseling over landsgrenzen heen te weigeren omdat er in het land van bestemming geen adequaat gegevensbeschermingsrecht zou bestaan.

Wat de betekenis is van een 'vrij verkeer' bepaling binnen één land, met één gegevensbeschermingsregime, verheldert noch het wetsontwerp, noch de memorie. Uit de wetsbepaling zelf is onvoldoende duidelijk dat het enkel gaat om het garanderen van de continuïteit van de publieke dienst, zoals de memorie aangeeft. De toevoeging dat een "beperking of verbod evenwel [kan] plaatsvinden indien er een hoog risico bestaat dat de uitwisseling van gegevens zou leiden tot het omzeilen van deze wet" komt weliswaar tegemoet aan de bezorgdheid geuit door de Commissie, maar zet tegelijk nog grotere vraagtekens bij de bestaansredenen van het artikel.

De GBA is van oordeel dat dit artikel geschrapt moet worden.

Artikel 4 (nummering ongewijzigd)

31. Artikel 4 werd aangepast met de bedoeling de situatie te regelen van een verwerkingsverantwoordelijke gevestigd op het grondgebied van een lidstaat van de Europese Unie en die beroep doet op een Belgische verwerker, om te vermijden dat in deze gevallen de wetten van verschillende lidstaten gelijktijdig van toepassing zouden zijn.
32. Een nieuwe paragraaf luidt: "In afwijking van de eerste paragraaf, wanneer de verwerkingsverantwoordelijke gevestigd is in een lidstaat van de Europese Unie en beroep doet op een verwerker met vestiging op het Belgische grondgebied is het recht van de lidstaat in kwestie van toepassing op de verwerker voor zover de verwerking plaatsvindt op het grondgebied van deze lidstaat." De verwerkingsverantwoordelijke is gebonden door de wetgeving van diens lidstaat bij het formuleren van instructies aan de Belgische verwerker, die op zijn beurt in beginsel gebonden is door Belgische wetgeving die de AVG implementeert.

---

² Het gemoderniseerde Verdrag 108 (ook Verdrag + genaamd) werd goedgekeurd op 18 mei 2018 te Elseneur, Denemarken door het Comité van Ministers van de Raad van Europa tijdens zijn 128ste zitting.

Indien de verwerker de verwerking uitvoert in de lidstaat waar de verwerkingsverantwoordelijke is gevestigd, is het recht van die lidstaat van toepassing en niet het wetsontwerp. Wordt de verwerking elders uitgevoerd, hetzij in België, hetzij in een andere lidstaat, dan is het wetsontwerp wél van toepassing op de verwerker en is er nog steeds sprake van een wetsconflict.

33. Het wetsontwerp bereikt het gestelde doel slechts zeer gedeeltelijk en laat wat handhaafbaarheid betreft te wensen over. Als aanknopingspunt voor de oplossing van het wetsconflict wordt gekozen voor de plaats van verwerking. Dit criterium is ongeschikt, daar heel wat verwerkingen verspreid gebeuren over meerdere landen en onderhevig zijn aan verandering en moeilijk zijn vast te stellen voor een toezichthouder.

Fundamenteler probleem is de belemmering voor het vrij verkeer van persoonsgegevens in de EU dat hiermee in het leven wordt geroepen. Het verplaatsen van de verwerking naar België of naar een andere lidstaat dan deze waar de verwerkingsverantwoordelijke is gevestigd, heeft tot gevolg dat andere regels van toepassing worden.

De Oostenrijkse regeling lijdt niet aan deze euvels.

Een gelijke behandeling van verwerkingen van persoonsgegevens die gebeuren hetzij in het kader van de activiteiten van een verwerkingsverantwoordelijke gevestigd in België, hetzij in het kader van de activiteiten van een verwerker gevestigd in België is een voor de hand liggend uitgangspunt (verwoord in de eerste paragraaf van artikel 4 van het wetsontwerp). Tegelijk is het billijk het Belgisch gegevensbeschermingsrecht niet te laten doorwerken op verwerkingsverantwoordelijken gevestigd in een andere lidstaat louter omdat ze een Belgische verwerker aanstelden – ongeacht waar deze verwerker de verwerking uitvoert binnen de EU.

34. De zinssnede “voor zover de verwerking plaatsvindt op het grondgebied van deze lidstaat.” dient vervangen te worden, bijvoorbeeld door “voor zover de verwerking niet gebeurt in het kader van de activiteiten van een vestiging van de verwerkingsverantwoordelijke in België”.

Artikel 5 (nummering ongewijzigd)

35. Het wetsontwerp bevat – zoals gevraagd in advies 33/2018, nr. 149 ev. – een definitie van het begrip ‘overheid’ (zie ook randnummers 56 en 128).

II. TITEL 1: DE BESCHERMING VAN NATUURLIJKE PERSONEN MET BETREKKING TOT DE VERWERKING VAN PERSOONSGEGEVENS

2.1. Hoofdstuk I - Algemene bepalingen

36. Artikel 6 van het wetsontwerp (nummering ongewijzigd ten opzichte van het voorontwerp van wet) werd aangepast zonder evenwel te beantwoorden aan de opmerkingen van de RvS en de CBPL. Maar het gaat slechts om een legistiek probleem.

2.2. Hoofdstuk II – Beginselen van verwerking

[Leeftijd van minderjarigen - artikel 8 van de AVG](#)

Artikel 7 (ongewijzigde nummering)

37. Betreffende artikel 7 van het wetsontwerp (nummering ongewijzigd ten opzichte van het voorontwerp van wet), dat de leeftijd verlaagt vanaf welke minderjarigen alleen toestemming kunnen verlenen voor de verwerking van hun gegevens bedoeld in artikel 8.1 van de AVG, werd het advies van de CBPL gevolgd. Hierin wordt thans verduidelijkt dat dit artikel uitvoering verleent aan artikel 8 van de AVG.

[Verwerking van bijzondere categorieën van persoonsgegevens - artikel 9 van de AVG](#)

Artikel 8 (ongewijzigde nummering)

38. Artikel 8 van het wetsontwerp (nummering ongewijzigd ten opzichte van het voorontwerp van wet) strekt ertoe uitvoering te geven aan artikel 9.2.g van de AVG door uit te gaan van drie types verwerkingen van gevoelige gegevens in de zin van artikel 9 van de AVG als zijnde noodzakelijk voor gewichtige redenen van algemeen belang: verwerkingen van gevoelige gegevens door vzw's en stichtingen die als sociaal doel de verdediging van de rechten van de mens hebben, de verwerkingen door Child focus en de verwerkingen voor begeleiding van daders van seksuele misdrijven.
39. De opmerkingen van zowel de CBPL als van de RvS over hetzij het niet-noodzakelijke, hetzij het niet-conforme karakter van deze bepalingen met de AVG, werden gedeeltelijk gevolgd.
40. Zoals uitgelegd zowel door de CBPL als door de RvS in hun adviezen, vergt de uitvoering van artikel 9.2.g van de AVG de goedkeuring van een wettelijke bepaling die niet alleen het noodzakelijke karakter vaststelt om gewichtige redenen van algemeen belang van de verwerking van de omkaderde gevoelige gegevens maar eveneens het proportioneel karakter ervan waarborgt (bepaling van de categorieën bedoelde personen, de categorieën verwerkte gegevens, de eventuele bestemmingen, de omstandigheden die de verwerkingen

rechtvaardigen, de bewaringstermijn van de gegevens,...) maar tevens voorziet in maatregelen ter vrijwaring van de fundamentele rechten en belangen van de betrokkenen die passend en specifiek zijn in de bedoelde voorkomende gevallen. Dit punt wordt niet gevolgd.

41. De auteur van het ontwerp heeft beslist artikel 8, § 1, 1° van het ontwerp te behouden (vaststelling van de gewichtige redenen van algemeen belang van de verwerking van gevoelige gegevens door verenigingen en stichtingen die de verdediging van de rechten van de mens als sociaal doel hebben) en dit te verantwoorden door het feit dat artikel 9.2.d van de AVG (dat volgens de CBPL reeds de door de auteur bedoelde hypothese zou dekken en daarbij voorzien in specifieke waarborgen) niet ruim genoeg is en de verwerking van gevoelige gegevens door deze stichtingen beperkt tot de verwerking van de gevoelige gegevens van hun leden of oud-leden.
42. Men kan deze rechtvaardiging niet bijtreden aangezien de formulering van artikel 9.2 van de AVG duidelijk is: het dekt eveneens de verwerkingen van gevoelige gegevens verricht door deze stichtingen betreffende personen die regelmatige contacten met haar onderhouden in verband met haar politieke, levensbeschouwelijke, godsdienstige of syndicale streefdoelen. In tegenstelling tot de uitleg die werd opgenomen in de Memorie van toelichting, beoogt deze bepaling van de AVG wel degelijk de gegevensverwerkingen die worden uitgevoerd door deze stichtingen voor hun sociaal doel en volstaat deze ruimschoots. Een machtiging via KB is dus niet noodzakelijk. Artikel 9.2.d bakent reeds de modaliteiten voor de verwerking door deze stichtingen af door hen te verbieden om de gevoelige gegevens betreffende hun leden waarover zij beschikken, zonder de toestemming van de betrokkenen mee te delen aan derden waarmee zij in contact staan.
43. Wat de vaststelling betreft van de gewichtige redenen van algemeen belang van de verwerkingen van gevoelige gegevens door child focus (artikel 8, 1ste lid, 2° van het wetsontwerp), wordt het advies van de CBPL gedeeltelijk gevolgd in die zin dat bepaalde garanties worden overgenomen die momenteel zijn opgenomen in de Privacywet, namelijk (i) het verbod voor het Centrum om een bestand bij te houden betreffende personen die ervan verdacht worden een misdaad of wanbedrijf te hebben begaan of van veroordeelde personen, (ii) de verplichting om te beschikken over een DPO. De auteur van het wetsontwerp heeft de volgende waarborgen weggelaten zonder dit te rechtvaardigen: (i) het verbod op het opnemen van telefoongesprekken zonder voorafgaande kennisgeving aan de oproeper en voor zover hij zich daartegen niet heeft verzet en (ii) de onderwerping van personeelsleden aan een vertrouwelijkheidsverplichting. Bij gebrek aan ingevoegde rechtvaardiging met betrekking tot deze weglating, moeten deze worden toegevoegd.

44. Betreffende de vaststelling van gewichtige redenen van algemeen belang voor de verwerkingen inzake begeleiding van daders van seksuele misdrijven door verenigingen en stichtingen met dit sociaal doel (art. 8, 1ste lid, 3° van het ontwerp), werden noch het advies van de CBPL, noch dat van de afdeling wetgeving van de RvS gevolgd (artikel 9.2.h van de AVG dekt reeds de beoogde verwerkingen). De memorie van toelichting bevat geen specifieke verantwoording dienaangaande. Voorzien in een machtiging bij Koninklijk besluit is niet nodig. De nadere regels voor het uitvoeren van deze verwerkingen zijn reeds opgenomen in een hogere rechtsnorm (cf. art. 9.2.h en 9.3 van de AVG)
45. Artikel 8, § 2 van het wetsontwerp herneemt thans de garanties voor de verwerkingen van gevoelige gegevens die momenteel zijn opgenomen in het KB ter uitvoering van de Privacywet. Op het gebied van de formulering dient te worden verduidelijkt wie de bedoelde verwerkingsverantwoordelijken zijn (zijnde deze bedoeld in § 1 van artikel 8) en dient "in voorkomend geval" vervangen te worden door "ingeval van onderaanneming" teneinde de rechtszekerheid te verzekeren met betrekking tot het feit dat deze verplichtingen eveneens zullen rusten op de verwerker in geval van onderaanneming.

Artikel 9 (nieuw)

46. Door in een nieuw artikel 9 de garanties in te voegen die opgenomen zijn in artikel 25 van het KB ter uitvoering van de WVP voor de verwerking gezondheids-, genetische en biometrische gegevens, volgt de auteur van het wetsontwerp het advies van de CBPL. Op het niveau van de formulering van dit artikel 9 van het wetsontwerp, dienen in de punten 1° en 2° de woorden "in voorkomend geval" vervangen te worden door "in geval van onderaanneming", en dit teneinde iedere rechtsonzekerheid weg te nemen aangaande de kwestie of de verwerker al dan niet onderworpen is aan deze verplichtingen. Bovendien dient de Franse vertaling van artikel 9, 2° te worden verbeterd. Artikel 9, 3° dient eveneens te worden vervolledigd om zowel de verwerkingsverantwoordelijke als, in geval van onderaanneming de verwerker, te dekken.

[Verwerking van "gerechtelijke" gegevens - artikel 10 AVG](#)

Artikel 10 (artikel 9 van het voorontwerp)

47. Artikel 10 van het wetsontwerp (oud artikel 9 van het voorontwerp van wet) voert artikel 10 AVG uit en bepaalt de categorieën verwerkingsverantwoordelijken andere dan de openbare overheden die gegevens betreffende strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten of daarmee verband houdende veiligheidsmaatregelen mogen verwerken. De opmerkingen van de CBPL werden in het algemeen gevolgd. Het volgende punt verdient een zekere aandacht.
48. Betreffende artikel 10, § 1, 4° (verwerking van deze strafrechtelijke gegevens voor de noden van het wetenschappelijk, historisch of statistisch onderzoek of voor archiveringsdoeleinden)

en meer in het bijzonder in het geval van archieven, dienen ofwel uitdrukkelijk de verwerkingsverantwoordelijken bedoeld te worden (wat ook de intentie lijkt van de memorie van toelichting) die door de wetgever werden belast met opdrachten van openbare dienst bestaande uit archivering in het algemeen belang³. Bij ontstentenis dient op z'n minst te worden gepreciseerd dat de toegang tot de strafrechtelijke gegevens die werden gearchiveerd in het algemeen belang, beperkt is tot de onderzoekers zoals aanbevolen in het advies van de afdeling wetgeving van de RvS.

2.3. Hoofdstuk III – Beperkingen op de rechten van de betrokkene

49. In verband met dit hoofdstuk – dat artikel 23 AVG uitvoert voor bepaalde actoren en doeleinden – heeft de aanvrager een groot deel van de opmerkingen die de Commissie formuleerde in haar advies nr. 33/2018 opgenomen in het uiteindelijke wetsontwerp. De Gegevensbeschermingsautoriteit ziet toch nog bepaalde punten die voor verbetering vatbaar zijn.

Memorie van Toelichting

50. De inleidende bepalingen van de nieuwe memorie van toelichting (MvT) lijken niet volledig afgestemd op de eigenlijke inhoud van dit hoofdstuk. Zo haalt de memorie van toelichting op bladzijde 23 aan dat de AVG de rechten van de betrokkene versterkt om vervolgens al deze rechten op te sommen, terwijl het opzet van dit hoofdstuk er net in bestaat om die rechten gevoelig te beperken. Ook de algemene bemerkingen bij de artikelen 11 tot 17 van het wetsontwerp zijn verwarrend omdat zij inhoudelijk nog aansluiten bij de artikelen 10 en 11 van het oude voorontwerp die de aanvrager in het wetsontwerp terecht heeft weggelaten. Op bladzijde 24 van de memorie van toelichting gaat de aanvrager ervan uit dat sommige uitzonderingen in de AVG rechtstreeks van toepassing zijn en geen omzettingbepaling volgens artikel 23 AVG nodig hebben. De Gegevensbeschermingsautoriteit brengt op dit vlak advies nr. 41/2018⁴ in herinnering waarin de Privacycommissie stelt dat de uitzonderingen in artikel 14.5.c) en 17.3.b) AVG niet direct van toepassing zijn in tegenstelling tot wat de memorie van toelichting van het wetsontwerp beweert.

Artikel 11 (artikel 12 voorontwerp)

51. Artikel 11 van het wetsontwerp (oud artikel 12 van het voorontwerp) voorziet in een uitzondering op de rechten van de betrokkene voor bepaalde verwerkingsverantwoordelijken die over informatie beschikken die afkomstig is van de veiligheids- en inlichtingendiensten. De redactie van dit artikel is gevoelig verbeterd maar geeft nog aanleiding tot opmerkingen. In de memorie van

³ Het geval van klassieke archieven wordt gedekt door het doeleinde algemene verwerking van strafrechtelijke gegevens dat moet worden gedekt door de andere gevallen van toelaatbaarheid van verwerking van strafrechtelijke gegevens door de andere punten van artikel 10 van het wetsontwerp en door artikel 10 van de AVG. De klassieke archivering bestaat uit een verwerkingsdoeleinde verbonden aan het primaire doeleinde waarvoor de gegevens worden verwerkt; wat niet het geval is bij archivering voor algemeen nut als opdracht van openbare dienst omkaderd door de wetgever of in het geval dat de archivering een primair verwerkingsdoeleinde wordt.

⁴ Advies nr. 41/2018 van 23 mei 2018 over een voorontwerp van wet houdende diverse financiële bepalingen, blz. 9.

toelichting doet de steller van het wetsontwerp een poging om aantonen dat de vereisten van artikel 23.2 AVG integraal vervuld zijn. De Gegevensbeschermingsautoriteit merkt op dat het geenszins volstaat om te verwijzen naar de artikelen 4.7 AVG en 5.1.e) AVG om respectievelijk de verantwoordelijke voor de verwerking en de bewaartermijn te bepalen. Deze elementen moeten blijken uit de specifieke wetgeving (met name de wet van 10 juli 2006 en de wet van 30 november 1998) waarvoor deze uitzondering net in het leven werd geroepen.

Artikel 14 (artikel 15 voorontwerp)

52. Een gelijkaardige opmerking geldt voor artikel 14 van het wetsontwerp (oud artikel 15 van het voorontwerp). Op bladzijde 38 'illustreert' de memorie van toelichting aan de hand van een loutere opsomming van wetsnormen dat voldaan zou zijn aan alle vereisten van artikel 23.2 AVG. De Gegevensbeschermingsautoriteit begrijpt dat een volledige duiding in de memorie van toelichting van de mate waarin ieder van de vernoemde wetten alle elementen van artikel 23 AVG vermeldt, praktisch moeilijk te integreren is in de memorie van toelichting. Toch zal uiteindelijk ieder van deze wetten aan die vereisten moeten voldoen om deze uitzondering op de rechten van de betrokkene afdwingbaar te maken en dringt een analyse van de compatibiliteit van die wetsbepalingen met artikel 23.2 AVG zich op.
53. De artikelen 11 en 14 van het wetsontwerp voorzien in een samenwerkingsmechanisme tussen de Gegevensbeschermingsautoriteit, het Comité I en het Controleorgaan op de politionele informatie. In essentie stuurt de Gegevensbeschermingsautoriteit de klacht of het verzoek dat raakt aan de bevoegdheden van die andere toezichthoudende autoriteiten door naar deze laatste, om hun antwoord af te wachten en de betrokkene te antwoorden. Artikel 11 van het wetsontwerp bepaalt dat de Gegevensbeschermingsautoriteit de betrokkene informeert volgens 'de vastgelegde wettelijke modaliteiten', zonder deze modaliteiten echter te specificeren. Deze formulering komt ook terug in artikel 14 van het wetsontwerp. Deze vraag is des te belangrijker aangezien het natuurlijk niet de bedoeling kan zijn dat de Gegevensbeschermingsautoriteit de betrokkene informeert over de toepassing van deze artikelen zelf wat – zeker in het geval van artikel 11 van het wetsontwerp – het onderzoeksgeheim zou doorbreken. Bovendien zijn de termijnen waarbinnen het Comité I of het Controleorgaan op de politionele informatie een antwoord stuurt aan de Gegevensbeschermingsautoriteit niet bepaald, waardoor deze laatste de betrokkene in afwachting van een antwoord weinig zinvolle informatie zal kunnen geven. Dit aspect moet beter omkaderd en uitgeklaard worden. Ook stelt zich de vraag hoe deze procedures zich verhouden tot de procedures van indirecte toegang die wél rechtstreeks gericht zouden worden aan het Comité I, dan wel het Controleorgaan (zie artikel 78 t.e.m. 82 en artikel 42 van het wetsontwerp).

Artikel 12 (artikel 13 voorontwerp)

In verband met artikel 12 van het wetsontwerp (oud artikel 13 van het voorontwerp) verwelkomt de Gegevensbeschermingsautoriteit de rechtvaardiging van de aanvrager die de noodzaak van deze

bepaling toelicht. De aanvrager verantwoordt echter niet de wijziging aan dit artikel die tot gevolg heeft dat de verplichting tot het sluiten van een protocolakkoord niet van toepassing is op overheidsinstanties die systematisch gegevens zouden ontvangen van de inlichtingendiensten. De loutere publicatie van het protocolakkoord doet immers geen afbreuk aan het onderzoeksgeheim. Hoewel deze vereiste overdreven zou kunnen zijn voor *ad hoc* informatieverstrekkingen lijkt een algemene en ongemotiveerde uitzondering op artikel 20 van het wetsontwerp te verregaand, zeker indien het gaat om systematische gegevensuitwisseling.

2.4. Hoofdstuk IV – Verwerkingsverantwoordelijke en verwerker

54. Het oude artikel 19 van het voorontwerp van wet dat aan de verwerkingsverantwoordelijken een maximumtermijn oplegde van een maand voor het verzenden van een ontvangstbevestiging aan eenieder die zijn rechten uitoefent overeenkomstig de AVG, is verdwenen.
55. Afdeling 2 van Hoofdstuk IV strekt ertoe specifiek de gegevensstromen te omkaderen die afkomstig zijn van de openbare sector.
56. Betreffende het begrip openbare overheid kan men het feit verwelkomen dat het ontwerp van kaderwet een dergelijke definitie bevat in haar artikel 5 (ongewijzigde nummering) en dat deze definitie is overgenomen uit de wet van 4/05/2016 inzake het hergebruik van overheidsinformatie. Dit gezegd zijnde, teneinde volledig te beantwoorden aan de opmerkingen van de CBPL en de RvS, dient in dit artikel 5 van het ontwerp te worden gepreciseerd dat deze definitie eveneens geldt voor het begrip overheid en dit om een correct rechtszekerheidsniveau voor de openbare sector te bereiken.

Artikel 19 (artikel 21 van het voorontwerp)

57. Artikel 19 van het wetsontwerp (oud artikel 21 van het voorontwerp) werd aangepast om de doorgiften in de schoot van de politiediensten uit te sluiten van het systeem van verplicht protocol dat van toepassing is voor gegevensdoorgiften uitgevoerd door de federale openbare overheid en dit zonder enige rechtvaardiging in de Memorie van toelichting. De auteur van het wetsontwerp dient zijn standpunt, dat vragen oproept, te rechtvaardigen, met name in het licht van de rechtspraak van het EHRM dat zijn kwaliteitseisen inzake de regelgeving ter omkadering van verwerkingen opstelde (toegankelijkheid van de regelgeving en voorzienbaarheid van de verwerking) onder meer in zaken met betrekking tot gegevensverwerkingen door staatsinlichtingendiensten⁵. Zelfs indien een zekere geheimhouding moet mogelijk zijn bij

---

⁵ EHRM, ROTARU v. ROEMENIE, 15 april 2014, 27797/10

politieonderzoeken, overtreedt het protocolsysteem niet de noodzaak om geen schade toe te brengen aan lopende onderzoeken in de mate dat de inhoud van het protocol slechts betrekking zal hebben op algemene informatie die geen verband houdt met welbepaalde gevallen.

58. Bij gebrek aan het onderwerpen van de politiediensten aan dit protocolsysteem, dient de regering deze fluxen te onderwerpen aan een alternatief accountability systeem.

Artikel 20 (artikel 22 van het voorontwerp)

59. Artikel 20 van het wetsontwerp (oud artikel 22 van het voorontwerp) bepaalt thans dat de omkadering van de mededelingen van persoonsgegevens door de federale overheidsinstellingen via protocolakkoorden zal verplicht zijn behoudens andersluidende vermelding in bijzondere wetten. Het volgt in die zin zowel het advies van de CBPL als van de RvS die het nuttig en relevant karakter erkennen van een protocolsysteem teneinde de betrokken verwerkingsverantwoordelijken te nopen om geval per geval de naleving te onderzoeken van de toepasselijke vereisten voor de doorgiften van persoonsgegevens, om expliciete bakens vast te stellen voor de bedoelde doorgiften en de transparantie te versterken van de gegevensverwerkingen door de overheid.

60. Het onderwerp van bedoeld protocol, dat bepaald wordt door artikel 20, § 1, 2de lid, blijft evenwel facultatief. Dit maakt de verplichting van het protocol, die werd ingevoegd in het eerste lid, compleet ondoeltreffend en vermindert in aanzienlijke mate de meerwaarde van een protocolsysteem als accountability instrument voor de openbare verwerkingsverantwoordelijken; wat eveneens strijdig is met het wettigheidsbeginsel voor gegevensverwerkingen van de openbare sector⁶.

61. Het is bijgevolg belangrijk om in de eerste zin van het tweede lid van § 1 van artikel 20 van het wetsontwerp de term "kan" te vervangen door "moet" en dit op gelijkaardige wijze als wat voorzien werd voor de Vlaamse administraties in het Decreet houdende aanpassing van de decreten aan de Verordening EU 2016/679 dat door het Vlaams Parlement gestemd werd op 30 mei laatstleden. Zodoende zal de federale regering een procedure invoeren die het nuttig karakter van het protocolsysteem waarborgt door de betrokken verwerkingsverantwoordelijken ertoe te nopen hun doorgiften van persoonsgegevens te toetsen aan duidelijke en relevante juridische bakens, zoals eveneens opgemerkt door de afdeling wetgeving van de Raad van State.

---

⁶ Op dit punt bevestigt de afdeling wetgeving van de RvS, hoewel zij het nut erkent van het protocolsysteem als compliance instrument voor de verwerkingsverantwoordelijke, dat de regeling door het voorontwerp van wet voor de kwestie van gegevensmededelingen door de openbare sector niet voldoet aan de wettigheidsvereiste omdat, enerzijds het protocol niet verplicht wordt gesteld hoewel die zou moeten, **en anderzijds, het voorontwerp niet op een voldoende nauwkeurige wijze de elementen vermeldt waarop deze protocollen betrekking moeten hebben.** ».

62. In de mate dat de auteur van het voorontwerp de dekking door een protocol verplicht van alle gegevensdoorgiften door de openbare sector (ongeacht de bestemmingen, het onderwerp, het al dan niet elektronisch karakter of nog hun risiconiveau), herhaalt de Gegevensbeschermingsautoriteit dat de AVG een risicobenadering toelaat; wat zou toelaten om dit systeem te beperken tot de elektronische fluxen van risicogegevens of nog om sommige fluxen met een eerder beperkt risico hiervan uit te sluiten (cf. de overwegingen 156 en 157 van het advies 33/2018 van de CBPL).
63. Bovendien, op het niveau van de formulering van het 1ste lid van § 1 van artikel 20 van het wetsontwerp (oud artikel 22 van het voorontwerp van wet), is het eveneens aangewezen de eerste "en" te vervangen door "of" aangezien het gaat om de gegevensverwerkingen uitgevoerd door de Federale overheid, hetzij in uitvoering van een wettelijke verplichting, hetzij voor de uitvoering van een opdracht van openbare dienst.
64. Bovendien, wat de inhoud betreft van het protocol, bepaald door de opsomming die thans is opgenomen in artikel 20, § 1, tweede lid, zijn de volgende aanpassingen voortaan aangewezen in het licht van de nieuwe versie van het wetsontwerp:
- a. Punt 3° moet preciseren dat de contactgegevens van de DPO van de bestemming slechts moeten worden vermeld indien deze laatste hierover moet beschikken (gezien de huidige formulering van artikel 22 van het wetsontwerp, of beslist heeft om zich te verzekeren van de diensten van een DPO);
  - b. Punt 7° moet worden aangepast en zowel de wettelijke basis beogen waarop de doorgifte van persoonsgegevens steunt als de wettelijke basis die de ontvangst/raadpleging van de gegevens toelaat (om te beantwoorden zowel aan de opmerking van de CBPL als deze van de RvS);
  - c. Punt 11° zal nuttig worden aangevuld door toevoeging van de rechtvaardiging voor de toepassing van de wettelijke beperking van de rechten van de betrokkenen in het beoogde geval om zowel te beantwoorden aan de opmerking van de RvS als aan deze van de CBPL.
  - d. De volgende punten zouden eveneens moeten worden toegevoegd om de hoedanigheid van de protocollen als AVG accountability instrument te verzekeren en dit zoals aanbevolen door zowel de RvS als door de CBPL. Het gaat om elementen die integraal deel uitmaken van de overeenstemmingsanalyse met de AVG van de gegevensstromen die uitgaan van de openbare sector:
    - i. De beschrijving van de precieze doeleinden waarvoor de gegevens oorspronkelijk werden ingezameld of gecentraliseerd door de openbare overheid die de gegevens doorgeeft;

- ii. Ingeval van latere verwerking⁷ van de ingezamelde gegevens, vermelding van de verenigbaarheidsanalyse van de doeleinden van deze verwerking met het doeleinde waarvoor de gegevens aanvankelijk zijn verzameld overeenkomstig artikel 6.4 van de AVG;
- iii. Controle op de naleving van het beginsel "inzameling bij de authentieke gegevensbron" die de kwaliteit van de gegevens garandeert alsook de eerbiediging van het wettelijk kader dat de toegang tot de authentieke bron regelt.

Bij gebrek aan integratie van deze elementen in het onderwerp van het in artikel 20 bedoelde verplichte protocol, zou een verantwoording hiervoor moeten worden opgenomen in de Memorie van toelichting.

65. Artikel 20 § 3 voorziet voortaan in een openbaarheid van de protocolakkoorden op de website van de betrokken verwerkingsverantwoordelijken. Om volledig te beantwoorden aan de opmerking van de CBPL alsook aan de toegankelijkheidscriteria van de normen in de ruime zin die elke verwerking van persoonsgegevens omkaderen, vereist door zowel het Europees Hof voor de Rechten van de Mens⁸ als door het Hof van Justitie van de Europese Unie⁹, dient eveneens te worden voorzien in een officiële publicatie in het Belgisch Staatsblad. Enkel op die wijze kan het brede publiek alsook het meer gespecialiseerde publiek worden geïnformeerd over deze gegevensstromen.
66. Het voorontwerp van wet bepaalt dat voortaan de adviezen van de DPO's bij het protocol zullen gevoegd worden en dat bij niet-opvolging door de verwerkingsverantwoordelijke in een verantwoording zal worden voorzien, zoals gevraagd door de CBPL en de RvS.
67. De bepalingen in het voorontwerp van wet betreffende de specifieke omkadering van de verwerkingsregisters in de schoot van de federale overheidsinstellingen zijn verdwenen. Dit noopt niet tot bijzondere opmerkingen tenzij misschien dat geen rekening werd gehouden met de aanbeveling van zowel de CBPL (cf. cons. 171 van advies 33/2018) als van de RvS om een systeem van actieve openbaarheid in te voeren voor de gegevensverwerkingen door overheidsinstanties door het creëren van een kadaster van gegevensstromen dat online toegankelijk zou zijn en alle verwerkingsregisters zou bevatten van de overheidsinstanties alsook de protocollen van gegevensstromen uitgaande van overheidsinstanties.

---

⁷ Gebruik van de gegevens voor (een) ander(e) doeleinde(n) dan waarvoor de gegevens oorspronkelijk werden ingezameld door de overheid of openbare instelling die de gegevens meedeelt.

⁸ De hierboven vermelde zaak Rotaru

⁹ EHvJ 1 oktober 2015, Bara and others (C-201/14)

Artikel 21 en 22 (artikelen 25 en 26 voorontwerp)

68. Zoals gevraagd door de CBPL beperkt het voorontwerp van wet (artikel 21 van het ontwerp - artikel 25 van het voorontwerp) voortaan de verplichte aanwijzing van een functionaris voor gegevensbescherming tot de gegevensverwerkingen met een hoog risico in de zin van artikel 35 van de AVG (bovenop de aanwijzing waarin reeds is voorzien in de AVG) tot zowel de verwerkers van de privésector van de federale openbare overheden als van de private organismen die gegevens ontvangen van deze overheden. Eveneens werd artikel 22 van het wetsontwerp (oud artikel 26 van het voorontwerp) aangepast om de verplichte adviesaanvraag aan de DPO te beperken tot diezelfde hypothese.
69. Het oude artikel 27 van het wetsontwerp dat voorzag in de creatie van een "expertengroep van verwerkingsverantwoordelijken" werd geschrapt.

2.5 Hoofdstuk V – Verwerking voor journalistieke doeleinden en ten behoeve van academische, artistieke of literaire uitdrukkingvormen

[Begrip verwerking van persoonsgegevens voor journalistieke doeleinden](#)

Artikel 24 (artikel 29 van het voorontwerp)

70. De definitie van het begrip verwerking van persoonsgegevens voor journalistieke doeleinden werd herzien in artikel 24, § 1 van het wetsontwerp (oud artikel 29 van het voorontwerp) om zowel te beantwoorden aan de opmerkingen van de CBPL als deze van de afdeling wetgeving van de RvS. Wij treden de opmerkingen bij van de RvS over het feit dat volgens de rechtspraak van het EHRM, men de verwerking van persoonsgegevens voor journalistieke doeleinden niet mag reduceren tot verwerkingen van persoonlijke informatie die rechtstreeks van openbaar belang is. Dit gezegd zijnde, de wijze waarop de auteur van het voorontwerp van wet de definitie heeft aangepast om te beantwoorden aan deze opmerking van de RvS door het begrip informatie van algemeen nut te vervangen door het begrip informatie van het publiek lijkt nogal radicaal. Immers, zoals vermeld door de RvS, zelfs indien men de verwerkingen voor journalistieke doeleinden niet kan reduceren tot verwerkingen van informatie van rechtstreeks algemeen belang, rechtvaardigt de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens de bestaansreden van de verhoogde bescherming van het recht op vrijheid van meningsuiting van journalisten op basis van hun rol als waakhond over de democratie wanneer zij onderwerpen van algemeen nut behandelen of wanneer zij een bijdrage leveren aan een publiek debat betreffende een kwestie van algemeen nut. Bijgevolg dienen in de definitie van verwerking van persoonsgegevens voor journalistieke doeleinden deze begrippen van verwerking van een onderwerp van algemeen nut of bijdrage aan een publiek debat betreffende een kwestie van algemeen nut, te worden geïntegreerd.

71. Bovendien dient eveneens het begrip persoonsgegevens te worden geïntegreerd in de definitie van het toepassingsgebied *rationae materiae* van het ontwerp van kaderwet. De begrippen redactie en voorbereiding zouden eveneens moeten worden weggelaten uit de definitie aangezien deze geen verwerkingen vormen in de zin van de AVG. Artikel 4 2) van de AVG definieert de verwerking immers als "een bewerking (...) met betrekking tot persoonsgegevens zoals het verzamelen, vastleggen, ordenen, structureren, verstrekken door middel van doorzending, verspreiden of op andere wijze ter beschikking stellen, aligneren of combineren, afschermen, wissen of vernietigen van gegevens".

[Afwijkingen van de rechten van de betrokkenen](#)

(recht op voorafgaande informatie, recht op toegang, recht op rectificatie, recht op beperking van de verwerking, recht van verzet, recht op gegevensoverdraagbaarheid)

[Afwijking op het beginsel van verbod op de verwerking van gevoelige gegevens](#)

[Afwijking op de beginselen ter omkadering van de toestemming van de betrokkene als rechtmatigheidsgrond voor de gegevensverwerking](#)

[Artikel 24 \(artikel 29 van het voorontwerp\): vervolg](#)

72. De regering heeft de afwijkingen op de rechten van de betrokkenen gevoelig uitgebreid ten opzichte van de versie van het voorontwerp van wet dat voor advies aan de CBPL werd voorgelegd, en dit zowel in aantal als door het schrappen van nuances die waren opgenomen in artikel 29 van het voorontwerp van wet (artikel 24 van het huidige wetsontwerp).

73. Het advies van de CBPL werd op dit punt in het geheel niet gevolgd en dit met een zeer beperkte rechtvaardiging in de Memorie van Toelichting (argumenten zoals "voor alle duidelijkheid" of "nieuwe vrijstelling aangezien het gaat om een nieuw recht"), uitgezonderd evenwel de afwijkingen op de artikelen 16 (Recht op rectificatie) en 19 (kennisgeving inzake rectificatie) van de AVG. Aangaande het niet noodzakelijke karakter van de invoering van een proportionele afwijking op artikel 17 van de AVG (Recht op gegevenswissing), deelt de CBPL niet het standpunt van de afdeling wetgeving van de RvS die, zoals de regering, oordeelt dat het recht op gegevenswissing niet van toepassing is op gegevensverwerkingen voor journalistieke doeleinden (punt 4.4 van zijn advies) en verwijst naar de overwegingen 187 en 188 van haar advies¹⁰: een

---

¹⁰Wat het recht op gegevenswissing betreft merkt de Commissie op dat het ontwerp in geen enkele afwijking voorziet. Zij deelt niet de interpretatie van artikel 17.3 die werd opgenomen in de Memorie van Toelichting volgens dewelke een afwijking niet noodzakelijk is omdat volgens artikel 17.3 het recht op uitwissing niet van toepassing zou zijn op gegevensverwerkingen voor informatiedoeleinden of doeleinden van vrijheid van meningsuiting.

Artikel 17.3 van de AVG bepaalt immers dat "*De leden 1 en 2 (van artikel 17) zijn niet van toepassing voor zover verwerking nodig is voor het uitoefenen van het recht op vrijheid van meningsuiting en informatie*"; wat impliceert dat een afweging moet worden gemaakt tussen de fundamentele rechten wanneer het recht op gegevenswissing wordt uitgeoefend, opdat de

afweging moet worden gemaakt tussen de twee fundamentele rechten wanneer het recht op gegevenswissing wordt uitgeoefend, opdat de beperking van het recht op gegevenswissing enkel zou toegepast worden wanneer strikt noodzakelijk wegens het recht van vrijheid van meningsuiting. De kwestie van de afwijking op artikel 16 van de AVG (Recht op rectificatie) wordt behandeld in een hiernavolgende overweging. Tenslotte merkt de Commissie op dat de afdeling wetgeving van de RvS niet een dergelijke fundamentele wijziging heeft geëist op het niveau van de afwijkingen op de rechten van de betrokkenen (cf. punt 4.5 van zijn advies) met uitzondering van de afwijkingen op de artikelen 17 (cf. supra) en 19 (cf. infra) van de AVG.

74. Zodoende reduceert de regering het beschermingsniveau van het recht op gegevensbescherming van de personen die betrokken zijn bij een verwerking van journalistieke gegevens tot een onbeduidend niveau, zonder dat een echte afweging tussen de twee fundamentele rechten, zijnde het recht op informatie en het recht op bescherming van persoonsgegevens, wordt gemaakt. Artikel 24, § 2 van het wetsontwerp (oud artikel 29 § 2 tot 8 van het voorontwerp van wet) wordt aldus strijdig met artikel 85.2 van de AVG in de mate dat de regering de grenzen overschrijdt binnen dewelke zij kan voorzien in afwijkingen op deze rechten. Het wetsontwerp bevat geen enkele nuance noch precisering meer van de hypothesen waarin de betrokkenen niet langer beschikken over hun rechten op bescherming van hun gegevens ten opzichte van de pers.
75. Er kan dan ook enkel een ernstige vermindering worden vastgesteld van het beschermingsniveau ten opzichte van de huidige privacywet (art. 3, §3 van de Wet van 8 december 1992 - WVP) dat de afwijkingen op de rechten van de betrokkenen conditioneert tot de hypothesen waarin was voorzien in het voorontwerp van wet (vrijstelling van het verbod op verwerking van gevoelige gegevens wanneer de gegevens duidelijk openbaar gemaakt werden door de betrokkene of ingeval van verwerking van gegevens in nauw verband met het openbaar karakter van de persoon; afwijkingen op de rechten van de betrokkenen enkel wanneer de toepassing van het recht de inzameling van de gegevens, een geplande publicatie in het gedrang zou brengen of aanwijzingen zou geven over de journalistieke bronnen,...)

---

beperking van het recht op gegevenswissing enkel zou toegepast worden wanneer strikt noodzakelijk wegens het recht van vrijheid van meningsuiting. De Memorie van Toelichting moet op dit punt gecorrigeerd worden en gelet op de ervaring van de Commissie ter zake, wordt daartoe een wetgevend initiatief aanbevolen. De Commissie stelt volgende formulering voor:

Voorstel: "Artikel 17 van de Verordening is van toepassing op verwerkingen van persoonsgegevens voor journalistieke doeleinden of ten behoeve van academische, artistieke en literaire uitdrukkingsvormen indien hun informatieve inhoud niet of niet langer relevant is voor het debat van het algemeen nut of indien hun bewaring in de originele toestand niet aangewezen is gelet op hun inhoud of hun vorm of wegens de omstandigheden en de repercussies van hun informatieve inhoud op de betrokkene(n). Deze neemt, rekening houdend met de stand van de technologie, een van de volgende vormen aan:

- a) *anonimisering van de informatieve inhoud;*
- b) *goedkeuring van technische maatregelen die, zonder afbreuk te doen aan de mogelijkheid om kennis te nemen van de betwiste informatieve inhoud bij de verwerkingsverantwoordelijke, op z'n minst toelaten de verspreiding ervan te beperken. (De Memorie van Toelichting zal in dit verband nuttig verwijzen naar de wijzigingen van de gewoontelijke verwijzingen, naar de toevoeging van een label No index dat belet dat het artikel van een referentie wordt voorzien door de zoekmotoren of nog naar de terbeschikkingstelling van het publiek van een gepseudonimiseerde versie...)"*

76. Bijgevolg dient het dispositief van artikel 24, § 2 van het wetsontwerp op dit punt fundamenteel te worden herzien. Voor het overige wordt verwezen naar de versie van het voorontwerp van wet dat op dit punt evenwichtiger was alsook naar de consideransen 182 tot 186 van het advies 33/2018 van de CBPL.
77. Voor het overige voorziet het wetsontwerp thans in afwijkingen op de rechten van de betrokkenen in de artikelen 7 en 8 van de AVG (voorwaarden van toepassing op de toestemming van de betrokkenen wanneer de verwerking van gegevens voor journalistieke doeleinden gebaseerd is op de toestemming van de betrokkene en de verplichting op het verkrijgen van de toestemming van de houder van het ouderlijk gezag ingeval van verwerking voor journalistieke doeleinden die bestaat uit het aanbieden van een dienst van de informatiemaatschappij aan en kind en die gebaseerd is op de toestemming). De auteur van het wetsontwerp verantwoordt zijn standpunt op basis van een opmerking die in die zin gemaakt werd door de afdeling wetgeving van de RvS (punt 4.2 van zijn advies).
78. Deze passage van het advies van de Afdeling Wetgeving van de RvS, die overigens geen enkele verantwoording bevat, kan niet worden onderschreven. Zoals de CBPL reeds herhaalde in haar advies 33/2018 en zoals de afdeling wetgeving van de RvS eveneens erkent, kan men niet effectief uitsluiten dat verwerkingen voor journalistieke doeleinden gebaseerd worden op de toestemming van de betrokkenen. Bijgevolg kan worden afgeweken van de artikelen 7 en 8 van de AVG die handelen over de voorwaarden die van toepassing zijn voor de toestemming als rechtsgrond voor de verwerking van persoonsgegevens. Artikel 6.1.a) van de AVG is door zijn aard onlosmakelijk verbonden met de artikelen 7 en 8. Dit blijkt uit artikel 7.1 van de AVG en de overwegingen bij de artikelen 7 en 8 van de AVG. Hoe kan men onder het mom van het verdedigen van de vrijheid van meningsuiting accepteren dat een verwerking van persoonsgegevens voor journalistieke doeleinden gebaseerd wordt op de toestemming van de betrokkene zonder te erkennen dat de minimale vereisten voor deze toestemming niet werden gerespecteerd?
79. Met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens gebaseerd op de toestemming van de betrokkene is het belangrijk niet te vergeten dat artikel 7.3 AVG bepaalt "Het intrekken van de toestemming laat de rechtmatigheid van de verwerking op basis van de toestemming vóór de intrekking daarvan, onverlet".
80. Bij gebrek aan rechtvaardiging door de auteur van het wetsontwerp op basis van de noodzakelijke afweging tussen twee fundamentele rechten, zijnde het recht op bescherming van persoonsgegevens en het recht op vrije informatie, zal het dispositief van artikel 24, § 2 eveneens op dit punt worden verbeterd.

81. Betreffende de afwijking van het recht op rectificatie (art. 16 AVG), als de bescherming verleend door het recht van antwoord gelijkaardig is aan hetgeen werd voorgesteld in artikel 29, § 6 van het voorontwerp van wet (mogelijkheid voor de betrokkene om verklaringen af te leggen, bijkomend aan een hem betreffend persartikel en hieraan een openbaarheid te verlenen gelijkaardig aan het betwiste persartikel behoudens indien de bijkomende verklaring beledigend is of strijdig met de wetten en de goede zeden), dient de keuze van de auteur te worden bijgetreden om op dit punt eenvoudigweg af te wijken van dit recht.

[Invoering van vrijstellingen op de verplichtingen die door de AVG worden opgelegd aan de verwerkingsverantwoordelijken en verwerkers](#)

Verplichting tot samenwerking met de Gegevensbeschermingsautoriteit (GBA)

Terbeschikkingstelling van het register van verwerkingsactiviteiten aan de GBA zodra zij daarom verzoekt

Melding van inbreuken aan de GBA

Voorafgaande raadpleging van de GBA in geval van verwerking met hoog residueel risico

82. Artikel 24, § 3 van het wetsontwerp, handelend over de vrijstellingen van de verplichtingen opgelegd aan de verwerkingsverantwoordelijke voor journalistieke doeleinden, wordt niet gewijzigd ten opzichte van de versie van het voorontwerp van wet (vroeger artikel 29, § 9) en dit, ondanks zowel het advies van de Commissie dienaangaande, als dat van de afdeling wetgeving van de RvS die aan de wetgever heeft aanbevolen om de afwijkingen te beperken tot hetgeen strikt noodzakelijk is voor de afweging tussen de twee fundamentele rechten.
83. De regering motiveert haar standpunt enkel door de noodzaak om elke perscensuur door de Gegevensbeschermingsautoriteit te beletten. Welnu, considerans 189¹¹ van advies 33 /2018 van de CPBL formuleert uitdrukkelijk dat de verplichtingen waarop de regering een afwijking wil bieden ten voordele van de journalisten geen censuurmaatregelen mogen impliceren in hoofde van de GBA. Bij gebrek aan gemotiveerde verantwoording conform de vereisten van artikel 85 van de AVG, dient artikel 24,§3 van het wetsontwerp te worden geschrapt.
84. Wat de vrijstelling betreft op de verplichte samenwerking van de verwerkingsverantwoordelijke met de Gegevensbeschermingsautoriteit (artikel 31 van de

---

¹¹ "Wat betreft de uitzondering op de terbeschikkingstelling van het register van verwerkingsactiviteiten op vraag van de GBA (artikel 30.4 van de AVG), oordeelt de Commissie dat deze niet noodzakelijk is en dus strijdig met de AVG; immers, de AVG vereist niet dat het register van verwerkingsactiviteiten de identiteit bevat van de bij de verwerking betrokken personen. De afweging van beide voormelde fundamentele rechten rechtvaardigt dus deze vrijstelling niet. Hetzelfde geldt voor de artikelen 33 (kennisgeving van inbreuken (lekken)) op gegevens en 36 (voorafgaande raadpleging van de GBA voor de DPIA). Artikel 29, § 8, van het ontwerp dient te worden geschrapt. In geen enkel geval mag/kan de uitvoering van deze bepalingen ertoe leiden dat de inhoud van een persartikel dat op het punt staat te worden gepubliceerd onthuld wordt aan de Gegevensbeschermingsautoriteit en potentieel kan leiden tot een censuurmaatregel".

AVG) voorzien in artikel 24, § 3 van het wetsontwerp en de beperking van alle bevoegdheden van de Gegevensbeschermingsautoriteit ten opzichte van deze verwerkingen wanneer hun toepassing "aanwijzingen zou verschaffen over de bronnen van informatie of wanneer de toepassing ervan een controlemaatregel voorafgaandelijk aan de publicatie van een artikel zou uitmaken", volgt artikel 24, § 5 van het wetsontwerp (oud artikel 29, § 11 van het voorontwerp van wet) niet het advies van de CBPL. Er wordt verwezen naar de consideransen 190 en 191 van dit laatste¹². Door de bevoegdheden van de gegevensbeschermingsautoriteit over de journalistieke verwerkingen op een dergelijke absolute wijze te beperken zullen de inspecteurs van de GBA systematisch geconfronteerd worden met de stelling dat hun controle mogelijk aanwijzingen kan onthullen over de journalistieke bronnen of een voorafgaande controlemaatregel kan vormen op de publicatie van een artikel. Ook op dit punt gaat het opnieuw over een vermindering van het beschermingsniveau ten opzichte van de huidige privacywet, dat moet worden gecorrigeerd. Het tekstvoorstel, geformuleerd door de CBPL in haar advies 33/2018 waarnaar wordt verwezen (cf. voetnota hieronder), laat toe tot een aanvaardbaar evenwicht te komen.

III. TITEL 2 : Richtlijn Politie & Justitie & TITEL 3: Gegevensverwerking door de Staatsveiligheid en door Veiligheidsoverheden (ondertitels 1-4)

85. De opmerkingen van de Commissie zijn grotendeels gevolgd.

86. Toch een korte beschouwing over het toepassingsgebied van de Richtlijn.

Artikel 26 (artikel 32.7. voorontwerp)

87. Artikel 26 van het wetsontwerp betreft het toepassingsgebied (artikel 32.7 voorontwerp).

Twee componenten zijn bepalend om het toepassingsgebied af te bakenen: verwerking van

---

¹² "Wat de uitzondering betreft op de verplichte samenwerking van de verwerkingsverantwoordelijke met de Gegevensbeschermingsautoriteit (artikel 31 van de AVG) voorzien in artikel 29, § 9 van het ontwerp en de beperking van alle bevoegdheden van de Gegevensbeschermingsautoriteit ten opzichte van deze verwerkingen wanneer hun toepassing "aanwijzingen zou verschaffen over de bronnen van informatie of wanneer de toepassing ervan een controlemaatregel voorafgaandelijk aan de publicatie van een artikel zou uitmaken" bedoeld in artikel 29, § 11 van het ontwerp, stelt de Commissie het overmatig karakter hiervan vast. De afwijking op artikel 31 van de AVG is niet noodzakelijk aangezien de toepassing ervan geen verplichting inhoudt tot het onthullen van de informatiebronnen. Wat artikel 29, § 11 van het ontwerp betreft, dit dient als volgt opnieuw geformuleerd te worden

Vorstel: "De Gegevensbeschermingsautoriteit oefent ten opzichte van de verwerkingsverantwoordelijken en verwerkers die verwerkingen van persoonsgegevens uitvoeren voor journalistieke doeleinden en ten behoeve van academische, artistieke of literaire uitdrukkingvormen, haar bevoegdheden bedoeld in artikelen 58.1 en 2. van de Verordening uit zonder kennis te nemen van de journalistieke informatiebronnen en zonder over te gaan tot een evaluatie van een journalistieke, academische, artistieke of literaire opinie".

De Commissie merkt eveneens op dat artikel 64 van de wet van 3 december 2017 tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit (GBA) bepaalt dat de onderzoeken van de haar toekomstige inspectiedienst geheim zijn tot het moment van de neerlegging van het rapport van de inspecteur-generaal bij de geschillenkamer. Artikel 48 van diezelfde wet bepaalt dat zowel de leden van de gegevensbeschermingsautoriteit als de personeelsleden ervan wettelijk verplicht zijn het vertrouwelijke karakter te bewaren van de feiten, handelingen of inlichtingen waarvan zij uit hoofde van hun functie kennis hebben gehad."

persoonsgegevens in (1) de strafrechtketen, waaronder de bescherming van de openbare veiligheid en (2) door een bevoegde autoriteit (artikel 2.1 Richtlijn). Aangezien de Richtlijn een *lex specialis* is ten opzichte van de AVG, moet het toepassingsgebied, zoals het wetsontwerp zelf benadrukt, strikt afgebakend worden. Voor de aanduiding van “bevoegde autoriteit” kan als aanknopingspunt verwezen worden naar het Kaderbesluit 2008/977 die precies door de Richtlijn wordt opgeheven. In dit Kaderbesluit, dat alleen gold voor de doorgifte naar andere lidstaten, en dus niet voor interne verwerkingsactiviteiten, werd aangeknoopt bij de klassieke handhavingsdiensten, met name de reguliere politie, zoals omschreven in de wet van 7 december 1998 inzake geïntegreerd politiediensten¹³ en de opsporingsdiensten van de douane. Hoewel de in artikel 26.7 van het wetsontwerp vermelde entiteiten weliswaar ook politionele of gerechtelijke opdrachten uitvoeren, vallen de meeste aangeduide entiteiten echter niet onder de klassieke reguliere politiediensten in de zin van het voormalig Kaderbesluit. Dat is vooral het geval voor, bijvoorbeeld, de Dienst Enquêtes van het Comité P en Comité I, de Algemene Inspectie van de Politie, de Passagiersinformatie-eenheid en de Cel voor financiële informatie. Wat de twee laatste betreft, wordt het bewijs geleverd door het feit hun oprichting kadert binnen het toepassingsgebied van de Richtlijn 95/46/EG van 24 oktober 1995 die door de AVG wordt opgeheven. De Richtlijn 95/46/EG was namelijk niet van toepassing op de verwerking van persoonsgegevens in de strafrechtketen (zie randnummers 197-201 van het Advies).

88. Indien het er de initiatiefnemers van het wetsontwerp om te doen is om op die manier de beslotenheid van de verwerking van politonele en strafrechtelijke gegevens niet op de helling te zetten, biedt de AVG nochtans evenzeer een uitweg om dit te voorkomen. De beperking van de rechten van de betrokkene kunnen namelijk ook gerealiseerd worden door gebruik te maken van artikel 23 AVG. Deze omschrijft immers de toelaatbaarheidsgrond op grond waarvan de rechten van de betrokkene inzake transparantie en toegang tot de persoonsgegevens kunnen beperkt worden. Het betreft onder meer de verwerking van persoonsgegevens met het oog op het voorkomen, onderzoeken, opsporen en vervolgen van strafbare feiten en bescherming van de openbare veiligheid.
89. Zo beschouwd kan omtrent het toepassingsgebied van de Richtlijn Politie & Justitie, zoals vervat in Titel 2, een discussie gevoerd worden nopens de conformiteit met de geest van de Richtlijn.

---

¹³ Wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus.

ONDERTITEL 5. DE BESCHERMING VAN NATUURLIJKE PERSONEN MET BETREKKING TOT BEPAALDE VERWERKINGEN VAN PERSOONSGEGEVENS DOOR DE PASSAGIERSINFORMATIE-EENHEID (Titel III)

90. De GBA neemt akte van de verbeteringen die door de aanvrager werden aangebracht ingevolge de opmerkingen van de CBPL over het generieke en uit de context gerukte karakter van sommige bepalingen en de noodzaak om te preciseren dat de regels met betrekking tot de internationale doorgiften van passagiersgegevens (PNR-gegevens¹⁴) de strikte regels vervolledigen van de wet van 25 december 2016 *betreffende de verwerking van passagiersgegevens*¹⁵ (PNR-wet).
91. Met betrekking tot de toegang van de betrokkenen merkt zij op dat de mogelijkheid van rechtstreekse toegang waarin wordt voorzien door artikel 15, § 3 van de PNR-wet wordt geschrapt ten voordele van een eenmalige onrechtstreekse toegang bij het Vast Comité van Toezicht op de inlichtingendiensten (Comité I), om reden dat een duaal systeem niet toelaat het vertrouwelijke karakter te bewaren van de verwerking van PNR-gegevens voor inlichtingendoeleinden.
92. Dit gezegd zijnde merkt de GBA op dat de betrokkene, die ten volle zijn recht op toegang wenst uit te oefenen op de verwerking van de hem betreffende PNR-gegevens, ertoe gehouden is om, in het systeem dat wordt ingevoerd door de artikelen 15, 49 en 173 van het wetsontwerp, zijn aanvraag te richten aan zowel de verwerkingsverantwoordelijke, zijnde de leidende ambtenaar van de Passagiersinformatie-eenheid, als aan het Comité I aangezien hij niet geacht wordt het/de doeleinde(n) te kennen waarvoor zijn gegevens eventueel worden verwerkt.
93. De GBA is van mening dat deze situatie onaanvaardbaar is en van aard om de uitoefening van het recht van toegang en de daaruit voortvloeiende rechten op verbetering en wissing door de betrokkenen te belemmeren. Zij verzoekt de aanvrager om de tussenkomst van de functionaris voor gegevensbescherming (DPO¹⁶) van de PIE, voorzien in artikel 15, § 3 van de PNR-wet, te behouden, en dit in het raam van een eenmalig recht op rechtstreekse toegang tot de verschillende verwerkingen van PNR-gegevens, ongeacht hun doeleinden en het juridisch kader ervan. De DPO van de PIE is immers belast met de controle op de verwerking van passagiersgegevens en hij is het aanspreekpunt voor de betrokkenen (artikel 44, § 2, 1° en 6° van de PNR-wet). Hij kan, op basis van de door de aanvrager gewenste beperking van

---

¹⁴ Passenger Name Record.

¹⁵ http://www.ejustice.just.fgov.be/cgi_loi/change_lg.pl?language=nl&la=N&cn=1972111601&table_name=wet

¹⁶ Data Protection Officer.

de rechten van de betrokkene, deze laatste enkel meedelen dat de nodige controles werden uitgevoerd. Nadien kunnen eventueel klachten worden ingediend bij de bevoegde toezichthoudende overheden en worden behandeld volgens het één-loket principe (artikel 274 wetsontwerp).

IV. TITEL 4: VERWERKING MET HET OOG OP ARCHIVERING IN HET ALGEMEEN BELANG, WETENSCHAPPELIJK OF HISTORISCH ONDERZOEK OF STATISTISCHE DOELEINDEN

94. De GBA stelt vast dat verscheidende hoofdstukken en afdelingen van deze titel grondig herwerkt werden. Evenwel stelt de GBA vast dat ook de huidige tekst problematisch van aard is en moeten in een aantal gevallen de bemerkingen gegeven door de CBPL in haar advies 33/2018 hernomen worden. De memorie van toelichting stelt de meeste bemerkingen van de CBPL beantwoordt te hebben door in artikel 186 expliciet te verwijzen naar artikel 89.2 en 89.3 AVG (MvT p. 202). De GBA deelt deze visie niet. Deze aanpassing beperkt het toepassingsgebied van titel 4 weliswaar tot die gevallen waarin door verwerkingsverantwoordelijken gebruik gemaakt wordt van mogelijkheden geboden door artikel 89.2 en 89.3 AVG, maar verandert niets aan de vraag of de grenzen van de openingsclausules door de wetgever gerespecteerd werden. Artikel 89.1 AVG bevat géén brede openingsclausule voor de lidstaten. die de steller van het wetsontwerp geeft aan de passage niet. De verwijzing in artikel 89.2 en 89.3 AVG¹⁷ naar artikel 89.1 AVG creëert evenmin een brede openingsclausule. De GBA toetst de bepalingen van Titel 4 van het wetsontwerp bijgevolg af aan hun verenigbaarheid met de bepalingen van de AVG, net zoals gebeurde in advies 33/2018.
95. De steller van het wetsontwerp neemt schijnbaar de stelling in dat artikel 89 AVG enkel van toepassing is op academische activiteiten (MvT p. 202-203). Nochtans blijkt uit de geciteerde sectorale wetgeving dat ook 'research & development' activiteiten van privébedrijven gevisieerd worden (MvT p. 201). Overweging 159 van de AVG zegt bovendien letterlijk dat verwerkingen voor kennisvermeerdering ruim begrepen moeten worden.¹⁸
96. De indiener van het wetsontwerp heeft **Hoofdstuk I - Algemene bepalingen** in grote mate herwerkt in vergelijking met het voorontwerp.

Artikel 186 (artikel 189 voorontwerp)

¹⁷ De verwijzing luidt: "behoudens de in lid 1 van dit artikel bedoelde voorwaarden en waarborgen".

¹⁸ "Voor de toepassing van deze verordening moet de verwerking van persoonsgegevens met het oog op wetenschappelijk onderzoek ruim worden opgevat en bijvoorbeeld technologische ontwikkeling en demonstratie, fundamenteel onderzoek, toegepast onderzoek en uit particuliere middelen gefinancierd onderzoek omvatten."

97. Artikel 186 van het wetsontwerp bepaalt dat wanneer verwerkingsverantwoordelijken een afwijking op de rechten van betrokkenen inroepen, zoals bedoeld in art. 89(2) en (3), dit dient te gebeuren onder de voorwaarden bepaald door deze titel 4.

98. De complexiteit waarmee het veld geconfronteerd wordt blijft erg groot. Het wetsontwerp creëert niet minder dan 3 verschillende regimes waarbinnen onderzoekers kunnen werken:

- Wetenschappers, statistici en archivariissen die de rechten van betrokkenen toepassen volgens het 'gewone' regime van de AVG, hoeven titel 4 niet na te leven.
- Verder ontsnappen wetenschappers, statistici en archivariissen aan artikel 190 (artikel 191 voorontwerp) tot (en met?) 203 (artikel 216 voorontwerp) van titel 4 mits zij een overeenkomstig artikel 40 van de Verordening goedgekeurde gedragscode naleven.
- Wetenschappers, statistici en archivariissen die van de afwijkingen van de rechten van de betrokkenen bedoeld in artikel 89.2 en 89.3 AVG willen gebruiken maar geen gedragscode naleven moeten titel 4 naleven.

Hoe deze regels toe te passen ingeval van samenwerking tussen onderzoekers die verschillende regimes kozen of ingeval van samenwerking met onderzoekers uit andere lidstaten bemoeilijken de denkoefening verder.

Artikel 187 (nieuw)

99. Wat artikel 187 van het wetsontwerp betreft, meent de GBA dat minstens hierin vermeld moet worden dat de gedragscode waarborgen moet bevatten die de gevolgen van afwijkingen aan de rechten van betrokkenen beperken.

100. De indiener van het wetsontwerp heeft **Hoofdstuk II - Algemene waarborgen** in grote mate herwerkt in vergelijking met het voorontwerp.

Artikel 191 (artikel 195,1° voorontwerp)

101. De GBA merkt op dat de verplichting om in het register "de verantwoording van het gebruik van de al dan niet gepseudonimiseerde gegevens" te noteren (cf. artikel 191, 1° van het wetsontwerp) niet aansluit bij artikel 197 van het wetsontwerp dat - voor zover niet geanonimiseerd wordt - pseudonimisering oplegt in alle omstandigheden (zie verder).

102. De indiener van het wetsontwerp heeft "**Afdeling 1 - Gegevensverzameling bij de betrokkene**" van Hoofdstuk III grondig herwerkt in vergelijking met het voorontwerp.

103. De indiener van het wetsontwerp heeft "**Afdeling 2 - Verdere verwerking van gegevens**" van Hoofdstuk III herwerkt in vergelijking met het voorontwerp.

Artikel 194 (artikel 202 voorontwerp)

104. De GBA merkt op dat het opschrift niet overeenstemt met de daaropvolgende bepalingen. De term ‘verdere verwerking’¹⁹ moet in het licht van de AVG als een verwijzing naar artikel 6.4 AVG begrepen worden – dat slaat op verwerking voor een ander doel door één en dezelfde verwerkingsverantwoordelijke. In artikel 194 en volgende van het wetsontwerp is sprake van twee verwerkingsverantwoordelijken die een overeenkomst afsluiten, hoewel de memorie voorbeelden geeft van verwerkingsverantwoordelijken die met zichzelf overeenkomsten sluiten (MvT p. 211).
105. De GBA meent dat deze afdeling formaliteiten oplegt zonder duidelijke meerwaarde boven de bestaande eisen gesteld door de AVG. Onvoldoende duidelijk is in welke gevallen de uitzondering vervat in artikel 194, lid 2 van het wetsontwerp van toepassing is (artikels 203-204 voorontwerp). De toelichting verschaft in de memorie van toelichting (p. 211-213) overtuigt de GBA niet.
106. De GBA meent dat deze afdeling onnodige complicaties met zich meebrengt en daarom geschrapt moet worden. De GBA herneemt de opmerkingen van advies nr. 33/2018, nr. 337, 344, 348 – 351, 354.
107. De indiener van het wetsontwerp herneemt **“Afdeling 3 - Anonimisering of pseudonimisering van de gegevens verwerkt met het oog op wetenschappelijk of historisch onderzoek of statistische doeleinden”** van Hoofdstuk III vrijwel woordelijk uit het voorontwerp, ondanks de fundamentele bezwaren geuit door de Commissie in advies nr. 33/2018 (nr. 358-376).
108. Historici (en andere onderzoekers die gelijkaardige werkwijzen hanteren) moeten alvast vaststellen dat hun werk juridisch onmogelijk gemaakt wordt daar pseudonimiseren vaak haaks staat op hun wetenschappelijk werk. Schrale troost is dat uit de memorie blijkt dat dit niet de bedoeling is van de wetgever.
109. Artikelen 197, 198, 200 en 201 van het wetsontwerp vereisen dat de allereerste stap in elke verwerking voor wetenschappelijk of historisch onderzoek of voor statistische doeleinden moet bestaan in de anonimisering of pseudonimisering van persoonsgegevens. Hetzelfde geldt voor rechtstreekse inzameling van persoonsgegevens voor met het oog op archivering in het algemeen belang (bv. inzameling van mondelinge getuigenissen van personen betrokken in historische gebeurtenissen). De milde toon in de memorie – dat het gaat om een uitnodiging om onderzoeken of slechts persoonsgegevens worden gebruikt wanneer het strikt noodzakelijk is – stemt niet overeen met de stelligheid van de wettekst (MvT p. 213).

---

¹⁹ Deze terminologie werd vermoedelijk overgenomen uit het K.B. van 13 februari 2001 dat spreekt over ‘latere verwerking’ net als Richtlijn 1995/46/EC in de context van kennisdoeleinden.

110. Niet pertinent is de passage in de memorie die allusie maakt op een uitzondering die zou geregeld zijn in artikel 99 van het wetsontwerp.²⁰ Deze bepaling gaat uitsluitend over de gegevens van inlichtingen- en veiligheidsdiensten en het onderzoek dat daarop kan gedaan worden.
111. Een evenwicht tussen gegevensbescherming en de vrijheid van informatie en meningsuiting vindt het wetsontwerp niet, ondanks de opdracht daartoe in artikel 85 AVG.
112. De GBA deelt de interpretatie van de indiener van het wetsontwerp niet dat de artikelen 89.2 en 89.3 AVG vereisen dat de wet de regels inzake pseudonimisering bepaalt (MvT p. 215)²¹. Overigens spreekt artikel 187 van het wetsontwerp deze zienswijze zelf tegen: wie een goedgekeurde gedragscode naleeft hoeft met deze afdeling geen rekening te houden.
113. De GBA meent dat deze afdeling geschrapt moet worden en herneemt de opmerkingen van advies nr. 33/2018, nr. 358 – 368.
114. De indiener van het wetsontwerp herneemt **“Afdeling 4 - Verspreiding van gegevens verwerkt met het oog op archivering in het algemeen belang, het wetenschappelijk of historisch onderzoek of statistische doeleinden”** en **Afdeling 5 - Mededeling van de gegevens verwerkt met het oog op archivering in het algemeen belang, het wetenschappelijk of historisch onderzoek of statistische doeleinden”** van Hoofdstuk III vrijwel woordelijk uit het voorontwerp, ondanks de fundamentele bezwaren geuit door de Commissie in advies nr. 33/2018 (nr. 377-388).
115. De GBA deelt de interpretatie van de indiener van het wetsontwerp niet dat de artikelen 89.2 en 89.3 AVG deze bepalingen vereisen.
116. Een evenwicht tussen gegevensbescherming en de vrijheid van informatie en meningsuiting vindt het wetsontwerp niet, ondanks de opdracht daartoe in artikel 85 AVG.
117. Wat publicatie van onderzoeksresultaten betreft is de dubbele maatstaf die het wetsontwerp invoert onwerkbaar. Helder een grens trekken tussen artikelen gepubliceerd door

---

²⁰ MvT p. 215 *“De beginselen zijn ook niet van toepassing op de verwerkingen voor historische, statistische of wetenschappelijke doeleinden waarvan de verwerkingsverantwoordelijke, overeenkomstig artikel 99 van dit ontwerp, aantoont dat hij de doeleinden van de verwerking niet kan verwezenlijken met enkel beroep te doen op niet geprseudonymiseerde of niet geanonymiseerde persoonsgegevens.”* De MvT bij het voorontwerp verwees naar artikel 100.

²¹ Artikel 89.2 en 89.3 AVG verwijzen naar artikel 89.1 AVG waarin staat *“Deze maatregelen kunnen pseudonimisering omvatten, mits aldus die doeleinden in kwestie kunnen worden verwezenlijkt.”* Enerzijds staat er ‘kunnen’ en niet ‘moeten’, anderzijds is de GBA van mening dat het in artikel 89.1 AVG gaat over waarborgen/maatregelen te treffen door de verwerkingsverantwoordelijke in toepassing van diens gewone verplichtingen op grond van de AVG (zie 256-258 van het advies 33/2018).

(onderzoeks)journalisten enerzijds en historici anderzijds is onmogelijk. Wat publicatie betreft volstaat de regeling getroffen in Hoofdstuk V van titel 1 inzake academische uitdrukkingsvormen.

118. De GBA meent dat beide afdelingen geschrapt moet worden en herneemt de opmerkingen van advies nr. 33/2018, nr. 377-388.

Artikel 187 (nieuw)

119. Conclusie: De GBA vraagt de aanpassing van artikel 187 van het wetsontwerp. De GBA vraagt de schrapping van artikel 194 t.e.m. 207 van het wetsontwerp.

V. TITEL 5 : RECHTSMIDDELEN EN VERTEGENWOORDIGING VAN DE BETROKKENEN

[Lacune: dreiging van ernstige inbreuk](#)

120. Indien het waarschijnlijk is dat een voorgenomen verwerking, die op punt staat om te gebeuren, een ernstige inbreuk zal maken op een wettelijke of reglementaire bepaling betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens, moet men de (verdere) uitvoering van die verwerking kunnen voorkomen.
121. Een gelijkaardige mogelijkheid wordt voorzien in art. 1 van de Wet van 12 januari 1993 betreffende een vorderingsrecht inzake bescherming van het leefmilieu²², welk bepaalt dat:

"Onverminderd de bevoegdheid van andere rechtscolleges op basis van andere wetsbepalingen, stelt de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg, op verzoek van de procureur des Konings, van een administratieve overheid of van een rechtspersoon zoals omschreven in artikel 2, het bestaan vast van een zelfs onder het strafrecht vallende handeling, die een kennelijke inbreuk is of een ernstige dreiging vormt voor een inbreuk op één of meer bepalingen van wetten, decreten, ordonnanties, verordeningen of besluiten betreffende de bescherming van het leefmilieu.

Hij kan de staking bevelen van handelingen waarvan de uitvoering reeds is begonnen of maatregelen opleggen ter preventie van de uitvoering ervan of ter voorkoming van schade aan het leefmilieu. Voor elk debat over de grond van de zaak moet een verzoeningspoging plaatshebben.

---

²² B.S., 19 februari 1993.

De voorzitter kan aan de overtreder een termijn toestaan om aan de opgelegde maatregelen te voldoen."

Artikel 208 (artikel 222 voorontwerp)

122. Art. 208 (artikel 222 voorontwerp) regelt enkel de bevoegdheid van de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg indien er sprake is van een verwerking. Strikt genomen zou de voorzitter van de rechtbank dan ook niet bevoegd zijn om uitspraak te doen wanneer de verwerking als zodanig nog niet is aangevangen, zelfs wanneer het waarschijnlijk is dat een voorgenomen verwerking een ernstige inbreuk zal maken op een wettelijke of reglementaire bepaling betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens.

123. De Commissie raadt aan om, naar analogie van voornoemde bepaling van de Wet betreffende een vorderingsrecht inzake bescherming van het leefmilieu, een bepaling toe te voegen die luidt als volgt:

"De voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg kan de staking bevelen van verwerkingen waarvan de uitvoering reeds is begonnen of maatregelen opleggen ter preventie van de uitvoering ervan of ter voorkoming van een ernstige inbreuk op een wettelijke of reglementaire bepaling betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens."

[Lacune: gebruik maken van artikel 80.2 AVG](#)

Artikel 220 (artikel 232 voorontwerp)

124. Art. 220 (artikel 232 voorontwerp) regelt de mogelijkheid tot vertegenwoordiging van betrokkenen in rechte. Het voorontwerp maakt daarbij geen gebruik van de mogelijkheid voorzien in art. 80.2 AVG, dat toelaat om te bepalen dat een orgaan, organisatie of vereniging als bedoeld in art. 80.1 AVG, over het recht beschikt om *onafhankelijk van de opdracht* van een betrokkene, klacht in te dienen of een vordering in rechte in te stellen, indien het/zij van mening is dat de rechten van een betrokkene uit hoofde van deze verordening zijn geschonden ten gevolge van de verwerking.

125. De wetgever zou alsnog van deze mogelijkheid gebruik kunnen maken. Ofschoon de AVG hier de keuze laat aan de nationale wetgever, zal de rechtsbescherming van de burger ongetwijfeld versterkt worden indien organen, organisaties of verenigingen als bedoeld in artikel 220 (ouder 232) van de Kaderwet ook de mogelijkheid krijgen om zelfstandig klacht in te dien of om een vordering in rechte op te stellen. Indien naast de GBA ook andere entiteiten op eigen initiatief

kunnen optreden tegen onrechtmatige verwerkingen zal dit bijdragen een betere bescherming van de rechten en vrijheden van de betrokkenen.

126. Ook de Raad van State merkt op dat momenteel de gegevensverwerkingen zo talrijk, complex en vaak ondoorzichtig zijn, dat het niet redelijk is om de burger ermee te belasten als enige te waken over de bescherming van zijn privéleven ten aanzien van technische problemen, die hem vaak te boven gaan, noch hem ermee te belasten de instellingen ad hoc op te dragen, en soms zelfs te overtuigen, in rechte op te treden.
127. De afdeling Wetgeving van Raad van State merkte bovendien ook op dat het Grondwettelijk Hof in zijn arresten 133/2013 van 10 oktober 2013 en 87/2017 van 6 juli 2017 in wezen heeft geoordeeld dat de verschillen in behandeling die de wetgever in het leven roept bij de erkenning van het collectief vorderingsrecht ten voordele van rechtspersonen die de verdediging van de fundamentele rechten nastreven, discriminaties inhoudt die strijdig zijn met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, indien geen objectieve en redelijke verantwoording voorhanden is.

VI. TITEL 6 : SANCTIES

[Algemene opmerkingen](#)

128. De GBA is er in beginsel voorstander van om de private en de publieke sector gelijk te behandelen op vlak van handhaving. Dat de overheid geen financieel voordeel nastreeft met de verwerking van persoonsgegevens (MvT p. 229) is geen doorslaggevend argument, gelet op de grote impact die de overheid heeft op het leven van alle betrokkenen. Indien de wetgever meent een afwijking te moeten invoeren ten voordele van de overheid is de GBA van oordeel dat het toepassingsgebied van deze afwijking zorgvuldig moet afgebakend worden. De argumentatie verstrekt in de MvT verantwoordt de uitsluiting van overheden gevat door artikel 5, 3° van het wetsontwerp onvoldoende en de GBA is van oordeel dat deze uitsluiting op gespannen voet staat met het gelijkheidsbeginsel.
129. De MvT stelt dat de publieke sector onderworpen blijft aan de rechterlijke controle en aan de strafrechtelijke sancties, zodat het ontbreken van administratieve geldboetes verantwoord is (p. 230). Tegelijk bevestigt de MvT dat de in artikel 5, 4e lid van het Strafwetboek opgesomde instanties uitgesloten zijn van strafrechtelijke sancties²³. Met de passage dat het voorgaande “in geen geval de strafrechtelijke verantwoordelijkheid [uitsluit] van de verwerkingsverantwoordelijke. In dit geval is de orgaantheorie van toepassing.” geeft de MvT schijnbaar aan dat de hoogste ambtenaren van de entiteiten in kwestie dan maar

---

²³ Het gaat om de federale staat, de gewesten, de gemeenschappen, de provincies, de hulpverleningszones, de prezones, de Brusselse agglomeratie, de gemeenten, de meergemeentezones, de binnengemeentelijke territoriale organen, de Franse Gemeenschapscommissie, de Vlaamse Gemeenschapscommissie, de gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en de openbare centra voor maatschappelijk welzijn.

strafrechtelijk vervolgd moeten worden – nochtans is het niet evident hen te beschouwen als verwerkingsverantwoordelijke in de zin van artikel 4(7) AVG.

Artikel 221 (artikel 234 voorontwerp)

130. De uitsluiting van de publieke sector vervat in artikel 221, § 2 van het wetsontwerp spreekt nu niet langer over “overheidsinstanties en openbare organen” maar over “overheid”, een begrip dat in artikel 5 van het wetsontwerp gedefinieerd wordt. De GBA wijst erop dat de vraag welke privaatrechtelijke entiteiten die openbare diensten verrichten onder artikel 5 van het wetsontwerp vallen noodzakelijkerwijs voorwerp zal uitmaken van discussie. De GBA herneemt in dit verband volgend standpunt “Nochtans ligt het voor de hand dat organisaties die in essentie dezelfde activiteiten hebben op gelijke wijze behandeld worden. Een louter organiek criterium kan bijvoorbeeld niet verantwoorden dat een OCMW-ziekenhuis geen administratieve boete kan opgelegd worden, terwijl dit wel kan ten aanzien ziekenhuizen die opgericht zijn in de vorm van een vzw.” (cf. advies CBPL 33/2018, nr. 420)
131. De Mvt verwijst naar de continuïteit van de openbare dienstverlening en naar de bijzondere positie van de uitvoerende macht in het rechtsverkeer, die de overheid de bevoegdheid geeft eenzijdige beslissingen te nemen en aan de burger op te leggen (p. 229-230). De GBA is er niet van overtuigd dat deze verantwoording volstaat voor de overheden gevat door artikel 5, 3° van het wetsontwerp.
132. Nieuw is de toevoeging dat aangestelden of gemachtigden geen administratieve geldboete opgelegd kunnen krijgen. Uit te klaren is welke normen van het wetsontwerp dan wel de AVG rechtstreeks plichten opleggen aan de aangestelden of gemachtigden van de verwerkingsverantwoordelijke of verwerker.
133. Artikel 84.1 AVG draagt de lidstaten op een systeem van sancties in te voeren dat doeltreffend, evenredig en afschrikkend is. Deze plicht geldt in het bijzonder voor inbreuken die niet aan administratieve geldboeten onderworpen zijn. Dat de uitsluiting van strafrechtelijke aansprakelijkheid voor overheidsinstanties geen schending van het gelijkheidsbeginsel inhoudt, zoals toegelicht in de MvT, toont daarom niet aan dat de nationale handhavingsplicht die geldt voor Europese regelgeving is voldaan.
134. Op grond van het voorgaande is de GBA van oordeel dat er moet getwijfeld worden of aan de plicht om te zorgen voor sancties die doeltreffend, evenredig en afschrikkend zijn in de publieke sector is voldaan.

135. Naast het vastleggen van een ander plafond, zou de wetgever de toezichthoudende autoriteit de bevoegdheid kunnen geven om overheidsinstanties en openbare organen op te leggen hetzij een som, hetzij een aandeel van hun budget voor één of meerdere daaropvolgende periodes aan te wenden voor de uitvoering van de corrigerende maatregel die zij uitspreekt of heeft uitgesproken. Als stok achter de deur zou de niet-naleving van deze maatregel als gevolg kunnen hebben, hetzij de omzetting ervan in een administratieve geldboete, hetzij de gedwongen uitvoering door of in opdracht van de toezichthoudende autoriteit (zie advies CBPL 33/2018, nr. 431).
136. Het niveau van de strafrechtelijke boetes moeten eveneens voldoende doeltreffend, evenredig en afschrikkend zijn. De GBA stelt vast dat het wetsontwerp strafrechtelijke boetes invoert die markant lager liggen dan de administratieve bedragen bepaald in artikel 83 AVG. De MvT rechtvaardigt het aanzienlijk verschil niet (p. 231). Naast de kwestie is de vaststelling dat de toezichthoudende autoriteit een marge heeft in de vaststelling van de administratieve boete én het feit dat administratieve boetes met een repressief en afschrikkend karakter als strafrechtelijk in de zin van artikel 6 EVRM moeten beschouwd worden.

[Artikelsgewijze opmerkingen](#)

Art. 221 (artikel 234 voorontwerp)

137. Artikel 221, § 1 van het wetsontwerp bevat een materiële fout in de Nederlandstalige versie: “de artikelen 31 tot 70 van titel 2” moet zijn “artikelen 28 tot 70 van titel 2”.

Art. 229 (artikel 242 voorontwerp)

138. Artikel 229 van het wetsontwerp regelt de samenloop tussen administratieve en strafrechtelijke procedures. Bij gebrek aan protocolakkoord beschikt de procureur des Konings over een termijn van twee maanden om te beslissen welk vervolg hij geeft aan een proces-verbaal. Tijdens deze termijn én indien de procureur het dossier effectief opneemt is “de mogelijkheid vervallen voor de toezichthoudende autoriteit om haar corrigerende bevoegdheden uit te oefenen”. De GBA is van oordeel dat een dergelijk verval van corrigerende bevoegdheden – zelfs tijdelijk – in strijd is met artikel 58.2 AVG en bijgevolg geschrapt dient te worden.

VII. TITEL 7 : HET CONTROLEORGAAN OP DE POLITIONELE INFORMATIE en andere artikelen : De oprichting van drie bijkomende federale DPA's²⁴

---

²⁴ Zie Titel 7 en o.a. de artikelen 71, 95 t.e.m. 98, 105.10, 106.6, 128 t.e.m. 131, 161, 184, 258, 263, 271, 274 van het wetsontwerp. In het voorontwerp betrof het eveneens Titel 7 en o.a. de artikelen 73, 97 t.e.m. 100, 107.8, 108 in fine, 130 t.e.m. 133, 163, 186, 266, 279, 281.

139. De GBA stelt vast dat in het wetsontwerp drie nieuwe DPA's worden opgericht, met name het C.O.C., het Comité I en het Comité P. In totaal zal de federale wetgever dus vier DPA's creëren (en wellicht nog een apart toezichtsorgaan voor de gerechten).

140. De Commissie nam in haar advies nr. 33/2018²⁵ reeds akte van deze beleidskeuze, die op zich strookt met het principe dat er in een lidstaat meerdere DPA's kunnen aangeduid worden (Cf art. 51.1, AVG en art. 41.1, Richtlijn). De Commissie ging toen tegelijk na in welke mate de concretisering van deze politieke keuze in de tekst van het Ontwerp leidde tot een duidelijke bevoegdheidsverdeling tussen de DPA's en of deze aanpak strookt met alle regels die in de AVG en in de Richtlijn aan DPA's worden opgelegd. Zij kwam tot de conclusie dat

- de bevoegdheidsverdeling tussen de 4 federale DPA's complex en onlogisch was;
- de hervorming van het C.O.C. niet ver genoeg ging en op sommige punten niet conform was aan de Europese regels;

Daarom verleende de Commissie ongunstig advies op de desbetreffende bepalingen in het voorontwerp.

141. Aan een aantal belangrijke opmerkingen van de Commissie is passend gevolg verleend in het wetsontwerp. Zo krijgt het C.O.C. in het wetsontwerp²⁶ bevoegdheden toebedeeld die het ingevolge de AVG en de Richtlijn politie/justitie dient op te nemen en die ten onrechte niet waren voorzien in het voorontwerp²⁷. Ook werd het statuut van de leden van het C.O.C. qua taalvereiste gealigneerd op dat van de leden van de GBA (zoals was voorgesteld door de Commissie²⁸ en door de Raad van State²⁹). Andere suggesties van de Commissie, zoals over de bevoegdheden en de samenstelling en het C.O.C.³⁰, werden niet weerhouden.

142. De GBA betreurt dat voor een belangrijk praktisch aandachtspunt, met name de veelheid aan federale DPA's en de hieruit voortvloeiende complexe, mogelijks inefficiënte bevoegdheidsverdeling, geen echte oplossing wordt geboden in het wetsontwerp. In de Memorie van Toelichting bij het wetsontwerp wordt de finale bevoegdheidsverdeling tussen de vier federale DPA's als volgt samengevat³¹:

---

²⁵ Randnummers 446 t.e.m. 466 van advies CBPL nr. 33/2018.

²⁶ Artikel 240, punt 5° t.e.m. 10° (nieuw) & artikel 247 van het wetsontwerp.

²⁷ Zie randnummer 456, eerste en tweede bullet, van advies CBPL nr. 33/2018.

²⁸ Zie randnummer 456, laatste bullet, van advies CBPL nr. 33/2018.

²⁹ Advies nr. 63.192/2 – zie p. 455 van DOC 54 3126/001.

³⁰ Zie randnummer 456, derde, vierde, vijfde en zesde bullet, van advies CBPL nr. 33/2018.

³¹ Zie p. 10 en 11 van DOC 54 3126/001. Deze samenvatting werd op vraag van de Raad van State toegevoegd (punt 1.5. van Advies nr. 63.192/2 – zie p. 410 van DOC 54 3126/001) De Raad had echter ook verzocht om hierbij per orgaan ook te verwijzen naar de *“relevante of ontworpen wettelijke of reglementaire bepaling”*, wat niet is gebeurd.

“Het C.O.C. wordt DPA voor:

- de politiediensten;*
- de Algemene Inspectie van de federale en lokale politie;*
- de Passagiersinformatie-eenheid, en dit voor verwerkingen van deze vier diensten die vallen onder titel 2 en/of onder Afdeling 2 van Hoofdstuk IV van titel 1 van het Ontwerp. Voor verwerkingen die onder de Verordening vallen en die uitgevoerd worden door de Passagiersinformatie-eenheid, is dus niet het C.O.C. maar de GBA bevoegd.*

Comité I wordt DPA voor:

- de inlichtingen -en veiligheidsdiensten, voor zover het verwerkingen betreft die onder ondertitel 1 van titel 3 van het ontwerp vallen;*
- verwerkingen van persoonsgegevens in het kader van veiligheidsmachtigingen, attesten en adviezen (bedoeld in de wet van 11 december 1998) door vijf instanties/personen die in artikel 107 van het ontwerp worden opgesomd;*
- de Passagiersinformatie-eenheid, voor zover het verwerkingen betreft die onder ondertitel 5 van titel 3 van het ontwerp vallen.*

Comité P wordt samen met het Comité I DPA voor het OCAD, voor zover het verwerkingen van het OCAD betreft die onder ondertitel 4 van titel 3 van het ontwerp vallen.

De GBA is DPA voor alle andere gegevensverwerkingen die niet onder de bevoegdheid van C.O.C. of Comité I of Comité P vallen. De facto krijgt de GBA dus een residuaire bevoegdheid.

Als gevolg van deze verdeling zijn sommige organen onderworpen aan meerdere toezichthoudende autoriteiten. Het Comité I en het Comité P worden bijvoorbeeld gezamenlijk bevoegd verklaard als zijnde DPA van het OCAD en dit enkel voor de verwerkingen van het OCAD die onder ondertitel 4 van titel 3 van het ontwerp vallen. Voor andere verwerkingen (bv. verwerkingen in het kader van het personeelsbeleid) van het OCAD is de GBA bevoegd. Ook voor de Passagiersinformatie-eenheid zijn er potentieel drie DPA's bevoegd. (...)”

143. Deze samenvatting schetst aldus het complexe federale DPA-landschap dat ingevolge het wetsontwerp wordt gecreëerd. Hoewel deze regeling niet in strijd is met de AVG, noch met de richtlijn politie/justitie en het hier in essentie om een beleidskeuze gaat, is de GBA bezorgd dat deze keuze – ondanks de samenwerkingsverplichtingen tussen de vier DPA's en het “één-loket-mechanisme” dat in het wetsontwerp³² voorzien is – in de praktijk zal leiden tot bevoegdheidsdiscussies, versplintering van expertise, ingewikkelde dossierbehandeling en divergenties in de dataprotectie-rechtspraak. De GBA wijst daarom op het alternatief dat door de Commissie werd voorgesteld: het aantal federale DPA's reduceren tot maximaal twee³³ in plaats van vier.

³² Artikel 274 van het wetsontwerp (nieuw).

³³ Randnummers 461 t.e.m. 464 van advies CBPL nr. 33/2018.

OM DEZE REDENEN,

brengt de Gegevensbeschermingsautoriteit een ongunstig advies uit over Hoofdstuk V van Titel 1, over Titel IV en over de artikelen 221, §1 en 229 van Titel VI van het wetsontwerp

Voor het overige brengt de Gegevensbeschermingsautoriteit een gunstig advies uit aangaande het wetsontwerp op voorwaarde dat in een geamendeerde versie van het ontwerp rekening wordt gehouden met voormelde opmerkingen.

De Wnd. Administrateur,

De Voorzitter,

(get.) An Machtens

(get.) Willem Debeuckelaere